

FISHING THE BALTIC

din lystfiskerguide til Østersøkysten

GREJ

KORT

TEKNIK

INDHOLD

lystfiskerguide

Kystfiskemetoder

Spin	4-7
• teknik og grej	8-11
Bombarda	12-15
Flue	16-21
• teknik og grej	22-25
Medefiskeri	26-29
• teknik og grej	32-36
Hornfisk	35-37
<i>Fiskeri fra kajak</i>	38-41
<i>Fiskeri fra båd</i>	42-47
<i>Bæredygtig fiskeri... og når året går i fisk</i>	48-51
<i>Fiskeoplevelser med børn</i>	
• rejefiskeri	52-53
• blåmuslinger	54-55
<i>Fiskerregler og mindstemål</i>	56-57
<i>Fisketegn og etik</i>	58-59
<i>Fangstjournalen hjælp forskning</i>	60-61
<i>Kort med hotspots</i>	62-63

FISHING THE BALTIC INVITERER

Den dansk-tyske Østersøkyst inviterer til fantastiske lystfiskeroplevelser. Hvad end man er nybegynder, der først lige skal til at træde ind i lystfiskeriets fascinerende verden eller man er den erfarene lystfisker, der har trimmet grejet og forfinet sin teknik til det yderste for at få de allersidste meter lagt til sit kast.

Den varierede kyst er optimale levesteder for de eftertragtede havørreder, og hvor det dybe vand når helt ind under kysten er der masser af muligheder for at komme i kontakt med de mange forskellige arter af fladfisk, torsk eller sej. Det er bare om at komme afsted.

Det er muligt at fiske året rundt, så tag altid stangen med på familieferien og ”stjæl” et par timer, når ungerne er lagt i seng eller før de står op. Eller inviter vennerne med på et ”ego trip” i foråret eller efteråret, hvor hele turen kan handle om fiskeri.

I dette magasin vil vi gerne introducere dig for Østersøen og dens mange muligheder. Vi beskriver, de mange fiskearter og hvordan de fanges og håber, at du med magasinet i hånden, vil forbedre dine chancer for at få en fantastisk fiskoplevelse ved østersøkysten.

Knæk og bræk derude.

Edition

Destination Sønderjylland
Naturturisme I/S
Ret til ændringer forbeholdt.
Copyright

Produktion

Grafisk Arbejde
Kirkevej 16, Guderup
6430 Nordborg
www.grafisk-arbejde.dk

www.HELDINGgrafiker.dk

Tekster

Morten Oeland Fly Fishing
Søren Skarby

Fotos

Destination Sønderjylland
VisitDenmark
Morten Oeland Fly Fishing
Søren Skarby

REACT

Dette projekt støttes af Den Europæiske
Fond for Regionaludvikling.

Interreg
Deutschland - Danmark

SPINNEFISKERI

på Østersøkysten

Spinnefiskeri er den mest anvendte metode til fiskeri efter havørred på kysten. Med spinnestangen er havørredfiskeriet let at gå til. Der kan fiskes under alle vejrforhold og årstider, og chancerne for fisk er hele tiden tilstede.

VEJRFORHOLD

Der findes ikke dårligt vejr for en spinnefisker. De store bølger og den hårde pålandsvind er perfekte forhold i jagten på de store havørreder. Atten gram tunge strømlinede blink skærer let igennem luften, med den tynde feltline hængende efter sig. Blinkene kan fiskes i den rigtige dybde på trods af store bølger og diffuse strømforhold. Spinnefiskeren har i sådanne situationer muligheder og tekniske egenskaber, som oftest overgår fluefiskeren.

DE LANGE KAST

De lange kast dækker store vandområder. Med en god spinnestang, tynd fletline og et godt blink, kan en spinnefisker dække rigtig store vandområder med lange kast. Dette er uden sammenligning spinnefiskeriet største styrke. Chancen for at finde en fisk er bare større, når der kan afsøges store områder på relativ kort tid. Der kan så være fisk, som ikke vil hugge på blinket, men det kompenseres der for ved at spinnefiskeren passerer ganske mange fisk. Før eller siden støder man på en hugvillig fisk.

DET GRUMSEDE VAND OG DET SYNLIGE BLINK

Når vinden har blæst mod kysten i dagevis, vil vandet blive mere og mere uklart som følge af det sediment, som hvirvles op fra bunden og skylles ud fra stranden. At vandet er relativt uklart er ikke nødvendigvis en ulempe, når der fiskes med blink og wobler. Medmindre vandet er meget grumset og uklart, vil havørreden sagtens kunne se eller mærke et blink, som er i nærheden. Havørreder har et fantastisk godt syn. Man oplever måske lidt færre hug og kontakter i løbet af en dags

fiskeri i grumset vand, i forhold til fiskeri i klart vand. Men erfaringen siger, at fiskene ofte hugger hårdt og resolut til blinket, når vandet er grumset. Derimod kan helt klart vand nogle dage bevirke, at havørreden bare følger efter blinket, slår til blinket eller hugger mere forsigtigt.

FØLGER BLINKET UDEN AT HUGGE

Det måske mest omdiskuterede emne blandt kystfiskere, er problematikken som opstår, når en havørred bare følger og følger agnen. Resultatet er, at fisken ofte følger med helt ind til stangtoppen, hvorefter den ser fiskeren, bliver skræmt og forsvinder.

Benytter man polaroidsolbriller under fiskeriet, er det ganske ofte, at man ser fisk som følger blinket – og så er gode råd dyre. For man har kun ganske kort tid til at lave en manøvre med blinket, som får havørreden til at hugge. Et ultrakort spin-stop, eller en acceleration, er to af mulighederne. Dertil kommer de forskellige muligheder der findes for at ændre blinkets gang i vandet ved hjælp af jigs, vibrationer og slag med stangtoppen. På helt kort line kan man også få blinket til at ændre kurs ved at føre stangspidsen fra side til side.

Faktum er, at man ikke kan lave eksakte regler i denne sammenhæng. Den ene dag kan løsningen være, at der bare skal fuld speed på blinket, næste dag kan det være små vip med stangspidsen som udløser hugget. I virkeligheden er det vigtigst, at man i udgangspunktet fisker sit blink med stor variation. Altså, at man under indspinningen af hver kast laver forskellige spin-stop og accelerationer. Således øges chancen for at havørrederne hugger ude på distancen. En ting er sikkert - kontinuerlig monoton indspinning er aldrig løsningen.

EN OPHÆNGERFLUE KAN GØRE FORSKELLEN

En ophængerflue er en flue, som monteres på linen ovenover blinket. Blandt rutinerede kystfiskere er der stor enighed om, at ophængerfluer fisker yderst effektivt. Når der gøres status efter en lang fiskedag kan det tit konstateres, at de fleste fisk har valgt at hugge på ophængerfluen frem for blinket. Dette skal dog betragtes i en sammenhæng, for blinket gør det ”hårde arbejde,” som er at lokke fiske til. Når først fisken er efter blinket, ser den uundgåeligt den lille flue foran blinket.

Der findes en række forskellige teorier om, hvorfor havørreden ofte vælger fluen og andre gang blinket. Det eksakte svar får vi sandsynligvis aldrig, men at det absolut kan betale sig at montere en ophængerflue, hersker der ingen tvivl om.

PÅ NATFISKERI

med spinnestangen

Strømmen kører tæt forbi revet. Mørket presser på, ligesom strømmen, og forventningen stiger i takt med vandet - der er omkring en time til højvande. Det er næsten helt mørkt, eller i hvert fald så mørkt, som det bliver en sommernat som denne. En nat, hvor alting kan ske!

Natfiskeriet med spin kan selvfølgelig gribes an på et utal af måder. En af de mere effektive, men knap så aktive, er kastfiskeri efter spottede fisk. Teknikken går i al sin enkelhed ud på, at man står klar og spejder efter fisk. Når man så ser en fisk i overfladen, der er indenfor kastehold, kaster man til den. Det gælder om at kaste præcist, men også om at få kastet, så snart man har set fisken vise sig. Det lyder måske ikke til, at man får fisket specielt meget sådan en nat, og det er heller ikke sikkert, at man gør det. Man skal blot huske på, at en utrolig stor del af de fisk der kastes til rent faktisk hugger.

Udover at være opmærksom er det meget vigtigt, at man er stille. Når først man har fundet et passende sted at stå, skal man ikke plaske unødigt rundt i vandet.

Har man mulighed for at nå fiskene fra land, er det klart at foretrække, da risikoen for at skræmme havørrederne så er minimal og man er selv mere mobil i forhold til den fisk, man ser.

Denne type fiskeri er mest effektiv på pladser med strøm tæt under land, på pynter og næs. Typiske områder hvor havørrederne jager om natten.

STILHED FØR STORMEN

Det er blevet helt mørkt. Kulsort. Det er nu sanserne tager over. Hver en hvirvel på vandoverfladen registreres, og selv de svageste skulp og plask lokaliseres. Det er helt specielt at stå herude midt i ingenting. Natten er et mørkekammer der fremkalder stilhed.

En stilhed så stærk, at den danner ro og nærvær i en fortabt fiskesjæl. Men ikke stærkere end den med et forvandles til et intenst og nervøst vaklen rundt på stenene, når ens spinner overfalder i en heftig hvirvel. Fisken har fulgt spinneren et par meter, førend den beslutter sig. Den tumler rundt i overfladen, så det kan høres på lang afstand. Som sædvanligt fumles der

lidt med pandelygte og net, men kort efter spræller en smældfed, blank havørred i nettet.

HØJT OG HURTIGT

Rent fisketeknisk drejer det sig om at fiske højt og hurtigt. Især det at fiske højt er meget vigtigt. En agn der går højt, og som tilmed har en god silhuet op mod nattehimmelen, er nemlig ekstra let at se for de jagende havørreder. Alle agn der går højt er principielt brugbare. Mange kystwoblere går højt, og vil derfor være anvendelige, men de er sjældent ret livlige. Lange, slanke, lette blink der kan fiskes hurtigt er ofte et fremragende valg. Flere blink med de egenskaber kan også fiskes så hurtigt, at de buler lige under overfladen. Om de indimellem skulle gå lidt ud af vandet skader heller ikke, da det bare giver lidt turbulens og opmærksomhed omkring agnen. Og for den sags skyld imiterer en flygtende tobis til UG.

SPINNERE

En af de bedste agn til sommernatten er spinnerne. De er lette at fiske højt i vandet med og trækker fint en bule efter sig. Desuden er bladets rotation en ekstra

attraktion for natørrederne. Den eneste ulempe ved spinnerne er, at de ikke kaster specielt langt. Men netop til dette fiskeri er der sjældent behov for det, og da vinden oftest er moderat i de mørke timer, er spinneren et fremragende valg i sommernatten.

BOMBARDA OG FLUE I NATTEN

Det sker, at ørrederne bliver selektive og udelukkende har smådyr på hjernen. Sker det, er bombardarda og flue det rigtige valg. En lille flue kombineret med en stor, sort flue giver en fin variation og vil kunne bedrage de fleste ørreder i ædehumør. Bombardaflåddet må meget gerne være synkende, men fiskes hurtigt, så fluerne ikke går for dybt. Et flydende bombardardaflåd har nemlig den egenskab, at den plasker rundt i overfladen som en lille fisk, og det er ikke sjældent, at en ørred hugger på flåddet. Sker det gentagne gange, skal der skiftes over til kystwobler og ultra høj fart.

Spinnefiskeri om natten er en oplevelse du ikke må gå glip af!

GREJ

og teknikker

BLINK OG WOBLER TIL HAVØRREDFISKERI

Der findes i hundredvis af forskellige blink og wobler til kystfiskeriet efter havørreder. Men det behøver ikke være svært at vælge et godt blink til en given fiske-situation.

DE LANGE SLANKE TOBISBLINK

Disse fem blink er blandt de mest benyttede agn på de danske kyster, og det er ikke uden grund. Disse blink har fanget tusindvis af havørreder. Det er alle lange, slanke blink, som er gode efterligninger af tobis, men de forskellige blink har derudover forskellige egenskaber.

Blinket nederst i billedet har den egenskab, at det roterer i vandet, når der laves et spinstop. Det er en af de nye typer gennemløbsblink, som har vist sig at være utrolig effektiv. Det øverste hvide blink er et stripper blink, som har en atypisk gang i vandet, og samtidig er et af de mest velfangende blink gennem tiderne.

De tre lange blink i midten er deciderede tobis blink. Det er samtidig den type af agn, som man i den grad kan kaste langt med.

DE SMÅ BLINK

Disse små blink anvendes typisk til fiskeri efter havørreder, som jager kutlinger og hundestejler på lavt vand. Blinken er let og lidt bredere end traditionelle

kystblink. Det er rigtig gode blink til fjordfiskeri, hvor der også anvendes lette spinnestænger eller decideret UL-grej.

BLINK TIL KOLDT VAND

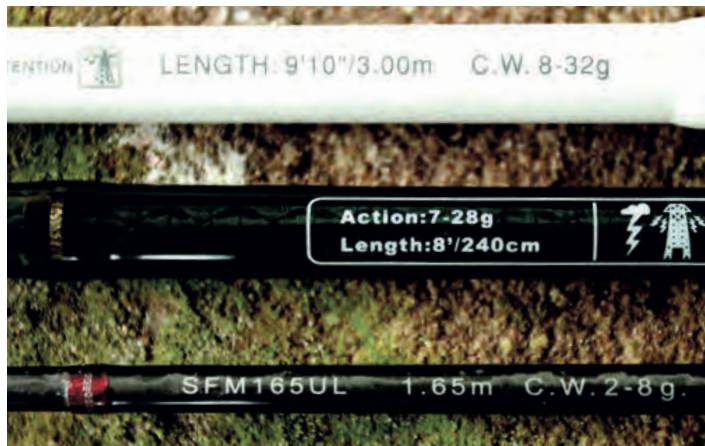
Når vandet er under 8 grader varmt, kan man med fordel benytte deciderede koldtvands blink og wobler. Det er agn i forskellige skarpe og fluorescerende farver. Farverne har en effekt i kombination med det kolde vand. Der fanges rigtig mange havørreder på disse fem typer af agn i vintermånederne.

KYSTWOBLERE

Dette er tre forskellige typer af kystwoblere. Generelt kan woblere fiske mere langsom og højere i vandet, end det er muligt med blink. I områder med højtstående blæretang eller ålegræs, kan wobleren således fiskes hen over vandplanterne. Fælles for disse tre woblere

er, at de fisker bedst, når der under selve indspindingen tilføres ekstra variation og bevægelse ved at slå og vibrere med stangtoppen. Nederst på billedet ses en traditionel monteret wobler. Denne type kystwobler findes i rigtig mange forskellige udgaver. I midten ses en gennemløbswobler, som monteres med en perle samt en enkeltkrog eller trekrog. Den øverste wobler adskiller sig ved at imitere en reje, i modsætning til de andre woblere som alle er efterligninger af småfisk.

TRE FORSKELLIGE SPINNESTÆNGER

Valg af spinnestang til det danske kystfiskeri er først og fremmest en smagssag og dernæst et spørgsmål om kastevægt. En kraftig kyststang er 10-11 fod med en kastevægt op til ca. 35 gram. En medium kyststang er 8-9 fod med kastevægt omkring de 25 gram. UL-kyststangen er 6 fod og med en kastevægt op til 10 gram.

Vejret, vinden og den agn man ønsker at fiske med, er afgørende for valg af stang. Stangen og vægten af agnen skal altid passe sammen, for at man opnår de bedste kast og dermed mulighed for at affiske så store områder som muligt.

En anden indgangsvinkel til valget af kyststang kan være, at man ønsker at fiske med så let grej som muligt. Både fordi grejet er let og behageligt at håndtere, men også fordi det er sjovere at fighte og fange fisk på let grej.

UL-STÆNGER OG HJUL

UL-grej er ultralet grej, som anvendes når man ønsker at fiske med små blink eller spinner som vejer ganske få gram. UL-fiskeriet er populært, og har nærmest udviklet sig til en disciplin indenfor kystfiskeriet. Små korte stænger monteret med små hjul og tynd fletline. Det er opskriften på virkelig underholdende kystfiskeri.

LANGE SPINNEKAST

Når der for alvor skal kastes langt på kysten, så gælder

det om, at både grejet og teknikken er top-trimmet. Vær klar til fiskeri på langdistance. Du kender det sikkert. Fornemmelsen af at fiskene går langt fra land. Du kender sikkert også fornemmelsen af at stå på kysten, og sidemanden kaster længere end dig -og *alene derfor fanger han fisk.*

Det er ingen tilfældighed, at nogle kystfiskere bare kaster længere end andre. For selv om mange ikke interesserer sig nævneværdigt for spinnekast, så ligger der næsten lige så meget teknik bag et perfekt spinnekast som bag et perfekt fluekast. Herudover er det altafgørende med en matchende grejsammensætning, hvilket bare er et must for at kunne affyre det perfekte kast.

FÅ FAT I BUNDEN

Hvad teknik og grejsammensætning angår kunne man reelt skrive stolpe op og stolpe ned om dette. Men til helt almindeligt kystfiskeri kommer man rigtig langt med nogle helt basale retningslinjer. I bund og grund er den vigtigste forståelse, at det er kasteren og ikke stangen, der skal gøre arbejdet. Og så er det vigtigt at være med på, at jo mere af stangen der arbejder, jo mere kraft overføres til kastet.

Med andre ord gælder det altså om at få spændt stangen, så hele klingens udnyttes. Fisker man med tohåndsflue, så burde det være en smal sag at få øget længden på sit spinnekast. Teknikken minder nemlig meget om hinanden og nøglen ligger i, at det er den hånd der holder om stangens bunddup, der skal udføre arbejdet. Bundduppen skal nemlig trækkes ind til ens egen krop i en jævn, men kraftfuld bevægelse. Den anden hånd, som har fat over hjulholderen og holder fat om linen med pegefingern, skal ikke gøre andet end at styre retningen på kastet. Den skal altså ikke skubbe stangen fremefter, da det både vil modarbejde trækket fra den anden hånd, og få stangen til at arbejde på et mindre område.

EN KORT EN LANG

Med finpudsning af teknikken og korrekt grejsammensætning kan man optimere sin kastelængde, uanset hvilken stang man fisker med. Det vigtigste er at agnen og stangens kastevægt matcher hinanden, så klingens spændes ordentlig op i kastet.

Det gælder altså om at finde ud af ved hvilken kastevægt ens stang arbejder bedst, og så bruge den vægt når fiskene trækker på langdistancen. Med en grov generalisering kan man sige, at de fleste spinnestænger på markedet er en kende underklassificerede. Det vil sige, at de kaster bedst med en kastevægt der ligger tæt på den højeste vægtangivelse på stangen – og ofte et par gram over. Altså skal en spinnestang med kastevægten 5-20 g typisk lades med et blink i omegnen af 20 g for at kaste længst muligt.

Når det er sagt, så skal man ikke glemme at man kaster længere med en lang stang. En 9' stang med kastevægten 4-15 g er fremragende til fjordfiskeri, men skal man ud på den åbne kyst, så er det oplagt at vælge en længere og kraftigere stang.

Moderne stænger er typisk ganske lette, så selv en 11 fods stang er til at fiske med en hel dag. En stang på 10,6-11 fod med en kastevægt op til 30 g giver markant længere kast, og er derfor et oplagt valg.

TYND OG STÆRK

Det er ikke afgørende, om du vælger den ene eller den anden fletline, så længe den er tynd og stærk. Men det er af afgørende betydning at linen ikke bliver for tyk. Afhængig af hvordan linens diameter måles, så er fletliner i 0.08-0.15 mm fine. Brudstyrken skal ikke ret meget under 6 kg, hvis der kastes med mere end 20 g, hvorimod man kan gå ned til 4 kg til fjordfiskeriet med lette agn.

Hjulet har ingen direkte funktion i selve kastet, men effekten af et godt lineoplæg kan kun undervurderes. Når linen ligger perfekt på spolen, er modstanden nemlig minimal når den flyver af spolen, og det giver de længste kast. Få trimmet grejet og husk at have fokus på, at det er den hånd/arm som holder nederst på håndtaget, der skal tilføre kraften til kastet. Så er du godt på vej mod de helt lange kast.

BOMBARDA OG FLUE

fantastisk effektivt

Mange spinnefiskere kender med garanti de dage, hvor havørreden ikke rigtig kan lokkes med blink, men hvor fluefiskerne har kronede dage. Omvendt kender de fleste fluefiskere også til de dage, hvor havørrederne er i ædehumør men trækker rundt uden for kastehold. Situationerne har intet tilfælles, men i begge tilfælde vil man kunne lokke ørrederne med bombardarda og flue. Bombardarda og flue er desuden teknikken, der kan kaste en meget let agn langt ud og som kan præsentere fluen ultra langsomt såvel som ekstremt hurtigt. Kort fortalt, bombardarda og flue kan det hele.

Bombardadflåddene findes i et utal af størrelser, farver og synkehastigheder. Og man kan med lethed finde et flåd der passer til hver en situation. Til fiskeriet efter havørred kan man reelt bruge mange forskellige modeller. Men et klart bombardadflåd på 15-25 gram i intermediate eller meget langsomt synkende er det perfekte valg.

Klart fordi det syner af så lidt som muligt. Og fordi det er en fordel at komme ned under vandspejlet. Derved minimerer man risikoen for at fluerne kommer til at skøjte på overfladen, man fisker bedre gennem bølger og endeligt reducerer man antallet af ørreder, der forsøger at sluge flåddet i stedet for en af fluerne.

Hvis vejret er godt, og vandet er fladt og klart, er det en fordel at anvende et mindre flåd. Omvendt kan man roligt fiske med et tungt flåd, hvis der er godt gang i bølgerne og vinden. Det er dog langt fra sikkert, at man vil kaste længere med et bombardadflåd på 40 gram end med et på 25 gram. Fisker man på meget lavt vand, kan

det være lettere at fiske med et flydende bombardadflåd. Hvis man har behov for at fiske meget dybt, eller hvis man fisker på pladser med meget strøm, kommer de synkende udgaver til sin ret. Generelt opnår man det bedste fiskeri ved at anvende så lille og diskret et bombardadflåd som muligt. Det giver kort og godt flere hug.

Bombardadflåd er skrøbelige og kan godt knække hvis de rammer en sten eller noget andet hårdt. Det er derfor en god ide at opbevare dem sikkert i fisketasken. Et flådrør, som medefiskere bruger til deres almindelige flåd, rummer let en god håndfuld bombardadflåd. I røret beskyttes de mod slag, ligesom man undgår at rørene på bombardadflådet bliver bøjedede. Et bombardadflåd med bøjet rør er nemlig en pestilens at fiske med.

FILTERFRI

Bombardadflåddets lange rør sikrer, at det ikke flakser gennem luften, men flyver afsted i en lige linie. Det forhindrer at forfanget snor sig omkring hovedlinen og laver filter. Selvom det langt fra sker ligeså ofte som med et almindeligt bobbleflåd, så kan det ikke helt undgås, at linen kludrer. Særligt i starten kan det drille en del – især hvis man ikke kaster blødt nok. Hvis man er meget plaget af linekludder, kan man anvende såkaldte bombardad sticks, der er et plastikrør på omtrent samme længde som bombardadflåddet. Det monteres under bombardadflåddet og medvirker til mindre kludder.

DIMSER OG DUTTER

Selvom selve bombardadflåddet er hovedbestanddelen af tacklet, er det ikke nødvendigvis den vigtigste del. Tacklets små bestanddele er nemlig alle af stor betydning for et velfungerende tackle. Monter bombardadflåddet, så det glider frit på hovedlinen. Før en stopperle af gummi på hovedlinen, hvorpå du binder en svirvel uden hægte.

Hvis du ikke anvender en stopperle vil bombardadflåddet banke hårdt imod knuden over svirvelen, som derved ødelægges.

Anvend gerne såkaldte tribesvirvler eller spiroline-svirvler, da de er langt bedre til at opfange agnens rotationer. Alternativt kan man anvende en lille kuglelejesvirvel. Det er nemlig vigtigt, at svirvlen roterer meget let, så agnen ikke tvinder forfanget.

*fluefiskeri har kronede
dage...*

JO LÆNGERE, JO BEDRE

Forfanget skal gerne være så langt som muligt. Når fiskene er sky og besværlige, kan forfanget ikke blive langt nok, og man kan med fordel fiske med så langt et forfang, som man nu kan styre i forhold til vind og omgivelser. En stanglængde er minimum, og kan man mestre halvanden, er det endnu bedre. Den største modstander i forhold til at fiske med et langt forfang er vinden. Er den for kraftig, er det simpelthen svært at styre. Det kan desuden også være lettere at fiske med et kort forfang, når man fisker om natten. Indimellem sker det, at ørrederne forelsker sig i flåddet, puffer til det eller forsøger at sluge det. Det er vibrationerne fra flåddet der glider gennem vandet, der tiltrækker ørrederne. Når det sker, kan det være en fordel at korte forfanget op, så fluen fisker en meter bag flåddet – i de tilfælde må fluen gerne være stor og synlig.

Fluorocarbon er klart at foretrække til forfanget. Det synker, er stift og svært at se i vandet og opfylder dermed kriterierne for det perfekte forfang. Man skal passe på med ikke at anvende for tynde forfangsmaterialer, da de har lettere ved at filtrere. 0.27 – 0.30mm fungerer fint til det meste fiskeri. I meget hårdt vejr kan det dog være en fordel at gå op i 0.35mm. Man kan for lethedens skyld sagtens bruge same tykkelse forfang mellem bombardaflåddet og den første flue og mellem flue nummer et og to.

TO FLUER MED ET SMÆK

Det siger nærmest sig selv, at man forøger sine chancer ved at fiske med to fluer på forfanget. Det kan selvfølgelig ske, at man er så heldig at kroge en havørred på begge fluer, men det er ikke hverdagskost og ikke argumentet for at fiske med to fluer på forfanget. Grunden til man skal gøre det er, at man derved har meget lettere ved at spore sig ind på, hvilke fluer havørrederne foretrækker. Ved at have to fluer med forskelligt udseende og forskellig størrelse kan man ofte spore sig ind på, hvad de spiser. Det er helt almindeligt, at en af fluerne lokker væsentligt flere fisk til hugget end den anden.

Hvis man fisker med fluer i to forskellige størrelser, er det vigtigt, at den største er bagerst. Derved minimeres risikoen for kludder i kastet. Man kan med fordel også montere en relativ tung flue bagerst på forfanget, da den både vil være med til at strække forfanget og trækker forfanget ned under overfladen. I det hele taget er

det godt at variere farven, størrelsen og vægten på fluerne, indtil man har fundet en, der dur.

Man kan montere to fluer på forfanget på mange måder. Den måde der giver mindst filter og som er lettest at kaste med er også den mindst simple. Man binder et stykke line i krogbøjningen på den første flue, og dernæst flue nummer to i linestumpens anden ende. Flue nummer to kan med fordel bindes på med en løkke i stedet for en fast knude, da det giver meget mere liv. Det er en smagssag, hvor lang afstand man ønsker mellem fluerne, men en meter er et godt udgangspunkt. Med den metode er der ingen linetjavsler, der flavrer ud til siden og stjæler kastelængde eller giver filter. Fight og landing foregår problemfrit, hvad enten fisken har taget den ene eller den anden flue.

Fisker man med fluerne monteret på denne måde, er det lettest kun at skifte den bagerste flue, når man vil eksperimentere med farve, vægt og størrelse. Sørg derfor for, at den forreste flue ikke er alt for stor. Har man behov for at fiske meget dybt kan et lille splithagl placeret lige ovenfor en eller begge af fluerne være løsningen. Det er dog noget miskmask at kaste med to fluer, der er hårdt belastede. Det er ofte de små, lette justeringer, der gør forskellen på hvor mange havørreder man får overlistet. Men heldigvis er løsningen ikke mere end en stanglængde væk.

FULD FART OG FULD STOP

Man hører ofte folk sige, at det er kedeligt at fiske med bombarder og flue, fordi det går så langsomt. Det er noget vrøvl. Faktum er, at det ikke går langsommere, end man selv vil. Faktisk er det ofte en fordel at fiske hurtigt. Man kan let fiske lige så hurtigt, som man kan med et blink. Selv når farten er så høj at fluerne kommer op at skøjte på overfladen hugger fiskene. Men det er dog bedst at holde en fart, hvor fluerne forbliver under overfladen.

Når man fisker hurtigt, er det vigtigt at variere fluens bevægelsesmønstre. Små stop, accelerati-

oner eller længere pauser kan alle udløse hug. Et langt stop, hvor fluerne får lov at hænge længe er også et rigtig giftigt trik. Pauser er nemlig gode. Og visse dage er et spinstop, hvor fluerne får lov at svæve ned gennem vandsøjlen det eneste der udløser havørredens hugreflekser. Varier gerne med hyppigheden af spinstoppene og deres længde. Til tider skal fluerne også synke hurtigt og dybt.

To fluer med et smæk...

Man kan også vælge at fiske langsomt. Og det er metoden fænomenal til. Ingen andre metoder kan fiskes så langsomt. Når vandet virkelig er koldt, og ørrederne nærmer sig det umulige, kan man tøffe fluerne ind ganske langsomt. Hvis man fisker med nogle meget lette fluer, kan man vælge at lave nogle meget lange stop, hvor man nærmest parkerer fluen på en bestemt plads.

Ligegyldigt om man fisker hurtigt eller langsomt, er det godt hvis man arbejder med stangen undervejs. Små nøk under indspinningen får fluen til at lave mystiske spjæt til siderne. Det allerbedste kan dog være at accelerere fluen op i høj fart lige efter et spinstop. Det får den dalende flue til pludselig at fare væk i høj fart, hvilket instinktivt udløser hug fra havørrederne.

BLØDE KAST OG BLØDE STÆNGER

Når man fisker med bombardar og flue kan man godt bruge en traditional kyststang. Men hvis man vil dyrke fiskeriet ret meget og være effektiv i sit fiskeri, finder man hurtigt ud af, at man har behov for en speciel stang til dette fiskeri. Stangen skal arbejde dybt i klingen, så man kan kaste blødt og roligt. Desuden er det en fordel med en lang stang. 11 fod er fremragen-

de, men der findes også flere specialbyggede modeller helt op til 14 fod. Stangen skal kunne kaste med 30-35 gram for at udføre jobbet optimalt.

Når man kaster med bombardarflåd og langt forfang, er det vigtigt, at man bruger rolige bevægelser. Når flådet nærmer sig topøjet, begynder man forsigtigt at løfte stangen op over den skulder, som man kaster over. Herved bevæger forfanget og fluerne sig mod ens side.

Når fluerne er lige ud for en, og stangen er spændt, fører man stangen frem i en jævn men bestemt bevægelse. Herved er forfanget strækt under hele kastet, og man minimerer risikoen for filter. Det er en fordel hvis man kan undgå at få tacklet til at ligge stille i løbet af kastet. Det fungerer bedst, når kastet afvikles i en lang, jævn bevægelse.

Inden bombardarflåd og forfang lander på vandet, bør man forsigtigt sætte en hånd på spolen, så man tager farten af. Derved får man forfanget strukket ud og hele tacklet lander pænt.

ØSTERSØEN HAR DET HELE

*det er drømmen for enhver
kystfluefisker*

Ved de åbne kyster, øerne, fjordene og de mange vige langs den dansk-tyske Østersøkyst, kan man altid finde en optimal kyststrækning til fluefiskeri efter havørred. Fluefiskeriet er populært på disse kanter, og det er ikke uden grund, for kun få steder finder man så mange gode kystfluepladser indenfor så kort køre-afstand. Langs Østersøkysten bruges fisketiden effektivt og i fantastiske omgivelser, og ikke på at køre lange afstande i bil for at nå fjerntliggende fiskepladser.

MORGENFISKERI

Det tidlige morgenfiskeri på kysten er helt suverænt. Fiskene er stadig inde på det lave vand hvor de har jaget natten igennem. Når himlen lysner mod øst, lige før de første solstråler titter op over horisonten, da er havørrederne i bidehumør. Så imens familien stadig sover kan man tage forskud på en skøn dag ved at fange sig en stålblank havørred.

I de tidlige morgentimer finder man ofte havørreden inde i de områder som kaldes ”badekar”. Badekar er i denne sammenhæng betegnelsen for afgrænsede kyststrækninger, hvor der er 1-1,5 meter dybt vand imellem strandkanten og det lidt lavere vand ude ved første revle. I disse områder opholder ørreden sig ofte i de tidlige morgentimer. Her myldrer det med kutlinger, som er

små bundfisk, der gerne lever i skjul af blæretang og anden vegetation. Havørrederne elsker kutlinger, og i det første morgenlys kan man opleve en intens jagt helt tæt på stranden. Havørrederne jager mellem tangplanterne i badekarrene, og som fluefisker bør man fiske sin kutling imitation helt tæt på stranden. Det er

Havørreder jager mellem tangplanterne...

ganske almindeligt, at man finder store havørreder på disse pladser i de tidlige morgentimer. Ofte er det ganske unødvendigt at vade ud i vandet. Det er bedre at blive oppe på stranden, for ikke at skræmme fisken. Morgenfiskeriet er fyldt med oplevelser og fiskemulighederne er mange, imens nat bliver til dag.

SALTVANDS TØRFLUEFISKERI

Mange steder langs den dansk-tyske Østersøkyst er

der mulighed for, at prøve en særlig form for kystfiskeri. Tørfluefiskeri i saltvand efter havørreder er en speciel og intenst måde at fange de blanke ørreder på. Kystfluefiskeri efter havørreder foregår normalt med streamerfluer eller rejefluer, som fiskes under vandoverfladen. Men nogle dage kan man være heldig at se ganske mange fisk i vandoverfladen, og så kan tørfluer være løsningen. Havørreder som viser sig ved at bryde vandoverfladen kan virke sky og selektive, men de kan også være grådige. Når blot et insekt eller en tørflue befinder sig på vandoverfladen, og nogenlunde ligner noget spiseligt, så bliver den æt. Denne situation er faktisk helt almindelig.

For at fiskeriet med tørflue fungerer optimalt, må kystlinjen have høj bevoksning såsom træer og siv, eller høje skrænter. Når der er fralandsvind, vil den føre alskens insekter ud over vandet, hvor de ender som små sejlene fødeemner på vandoverfladen. Et havørred tag-selv-bord kun den dovneste havørred vil afslå. Fralandsvinden giver også den fordel, at det gør det muligt at spotte de ringende fisk, samt at lave en delikat præsentation med et relativt langt forfang. Fjorde eller vige er udgangspunktet, men ved kraftigt blæsevejr i sommermånederne er også den mere åbne kyst en mulighed. Udfordringen ligger i at finde de steder hvor fiskene jævnligt kommer op til overfladen med

det formål at æde. Der har man muligheden for at målrette sit fiskeri efter fiskenes opførsel, og måden hvorpå de bevæger sig rundt i området. Havørreder som indimellem kan være vanskelige at få til at hugge, kan pludselig være ganske lette at få i tale med en skumtørflue på den salte vandoverflade. Vel at mærke via en fiskemetode, som i underholdningsværdi langt overgår det man oftest oplever på de danske kyster.

VALG AF TØRFLUE

Billier, svirrefluer, husfluer, stankelben, myg, bier og hvepse. Alle er potentielle fødeemner, når der er fralandsvind. Man oplever stort set aldrig selektive havørreder som kun ville spise bestemte insekter. Derfor er kysttørfluerne også ukomplicerede ”skum propper” som bare skal placeres præcist for næsen af ørreden. Fluen består således næsten udelukkende af skum, så den bare flyder og flyder. Bind evt. et lille stykke hvidt polygarn på oversiden af en skumbille, så den er let at se på 20 meters afstand. Små gummiblen på denne type fluer er altid godt!

Hvis man har lagt et langt kast, og ventet længe på at en ørred skulle tage fluen men intet er hændt, tages skumfluen ind i små ryk. En skumbille går da fint lige under overfladen, og man kan sagtens opleve at hugget falder i denne situation.

AFTEN- OG NATFISKERI MED FLUE

Når man fisker på østkysten og solen langsomt forsvinder i vest, så sker der noget ganske særligt med havørrederne ude i tusmørket. Fra, at havørreder dagen igennem har været forsigtige og kun vist sig ganske lidt, får mørket nu disse fisk til helt at ændre adfærd. Ørreden begynder at springe ud af vandet og plaske rundt i overfalden.

Natfiskeri på kysten efter havørred er en fantastisk oplevelse. Når lyset slipper op, og ens syn reduceres, tager andre sanser over. Som natfluefisker er man pludselig helt afhængig af hørelse og fornemmelsen for fisk! Når man står derude i mørket i vand til midt på lårene oplever man, at den ellers så stille nat afbrydes af heftige plask. Havørrederne insisterer natten igennem på, at gøre opmærksom på deres tilstedeværelse. Man lytter spændt – ”var det plask inden for kasteafstand”

– hugger den store havørred i det næste kast. Netop opmærksomheden er afgørende elementer for de fluer, som man vælger at kaste ud i den sorte nat. En god natflue skal vække opmærksomhed på vandoverfladen og have en synlig profil, så ingen havørreder i nærheden er i tvivl om fluens tilstedeværelse.

Prøv en skumflue næste gang du står derude...

SKUMFLUER

Muddlerfluer er fortrinslige natkystfluer. Det er fluer som laver fine buler på vandoverfladen. Nu og da vil den også bryde overfladen, afhængigt af hvor hurtigt fluen fiskes. Men ønsker man en flue som trækker striber og virkelig laver ravage på overfladen, må man binde et stykke skum oven på krogen.

Denne type af skumnatfluer benyttes af mange kystfiskere, og med en høj grad af succes til følge. Fluens fyldige profil gør, at den er meget synlig op mod nat-

tehimlen, når fisken ser den nedefra. Prøv en skumflue næste gang du står derude i mørket. Den lokale grejforretning har altid fluer, som er beregnet til natfiskeri.

FISKETEKNIK - NÅR DET ER MØRKT

Ved natfluefiskeri på kysten skal der altid bruges en flyde line. Forfanget skal være taperet, og tippen må gerne være 0.28 eller 0.30 millimeter. Ørreden bliver stort set aldrig skræmt af forfanget, når det er mørkt.

Skumfluen kastes i den retning hvor man hører en fisk i overfladen eller ser en fisk bryde vandoverfladen i det sparsomme lys. Rammer fluen tæt på fisken, skal man være forberedt på at fisken kan finde på at hugge i samme sekund fluen rammer vandet. Ellers fiskes fluen på vandoverfladen via lange jævne træk i fluelinen. Husk altid at variere indtagningen, således at fluen skifter hastighed.

Ofte kan man opleve at fisken tager fluen ganske få meter fra hvor man står. Det er virkelig heftigt, når en stor ørred tager fluen på kort line, og derefter hamrer af-

sted ud i mørket, imens den springer fri af vandet. Natfluefiskeri er en oplevelse, man ikke må snyde sig selv for. Man kan tage en fisketur, når familien går til ro, og så fisker man oven i købet på det tidspunkt af døgnnet, hvor fisken er super aktiv og chancerne optimale.

HAVØRREDENS

byttedyr

HAVØRREDENS BYTTEDYR

- og de fluer som imiterer dem. Et basalt kendskab til havørredens byttedyr er vigtig, for at forstå havørredens adfærd, og måden hvorpå man kan fange havørrederne.

REJER

Rejer udgør den måske vigtigste del af havørredens fødegrundlag i de kystnære områder. Fjordrejer og hesterejer er de to arter, som ørrederne lever af. Det er sjældent, at en havørred ikke vil æde en flue som imiterer en reje. En rejeflue fiskes med tanke på, hvorledes en rigtig reje bevæger sig i vandet. Man tager rejefluen ind i varierende ryk og bevægelser. En reje som bliver skræmt af f.eks. en havørred, kan over korte afstande bevæge sig ganske hurtigt. Derfor er det udmærket periodevis at fiske ens rejeflue ganske hurtigt.

BØRSTEORM

Børsteorm optræder periodevis i store mængder på lavvandede områder med blød bund. De største sværme af børsteorm ser man i marts og april måned. Men også i juni og juli finder man børsteorm kystnært og specielt af de mindre arter. Der findes mange forskellige arter af børsteorm i de danske farvande, og ørrederne æder dem meget gerne.

Børsteormsfluer er oftest lange fluer på syv til femten centimeters længde. Disse fluer fiskes i lange rolige bevægelser. Børsteorm kan kun bevæge sig ganske langsomt i vandet, så derfor er den rolige fiskestil også den bedste.

SMÅSILD, BRISLING OG TOBIS

Igennem foråret og hele sommeren findes der småsild, brisling og tobis langs kysterne. Stimerne af disse fisk ankommer periodevis startende med tobiserne i foråret. Store havørreder jager disse fisk, og man kan være heldig at opleve jagten på nært hold. De små fisk springer for livet med sultne havørreder lige i hælene.

Fiskeri med streamerfluer/fiskeimitationer er godt i hele sommerhalvåret. Disse fluer fiskes i høj hastighed, altså man tager fluen ind så hurtigt som man kan. Havørreden indhenter let fluen og tager fluen hårdt. Det er et aktivt fiskeri med mange kast og afsøgning af store områder. Belønningen kan være en fantastisk flot sommerhavørred.

DET LAVE VAND OG DE STORE ØRREDER

Man skulle tro, at havørrederne ville foretrække at leve ude på dybt vand, men det er på ingen måde tilfældet. Havørrederne elsker det lave vand, og det er ikke uden grund. De opsøger det lave vand helt inde ved kysten eller på revler og banker ikke langt fra land.

Årsagen er indlysende - det vrimler med liv, og der er mængder af byttedyr på det lave vand. I vanddybden nul til to meter findes der alt det mad som en havørred behøver, og derfor er man sikker på altid af finde ørrederne der. Det er altafgørende for fluefiskeren, at det lave vand er hotspottet. Fluegrejet, kastelængden og størrelserne som fluerne har, er alt sammen et perfekt match til ørreder på lavt vand.

TANGLOPPER OG TANGLUS

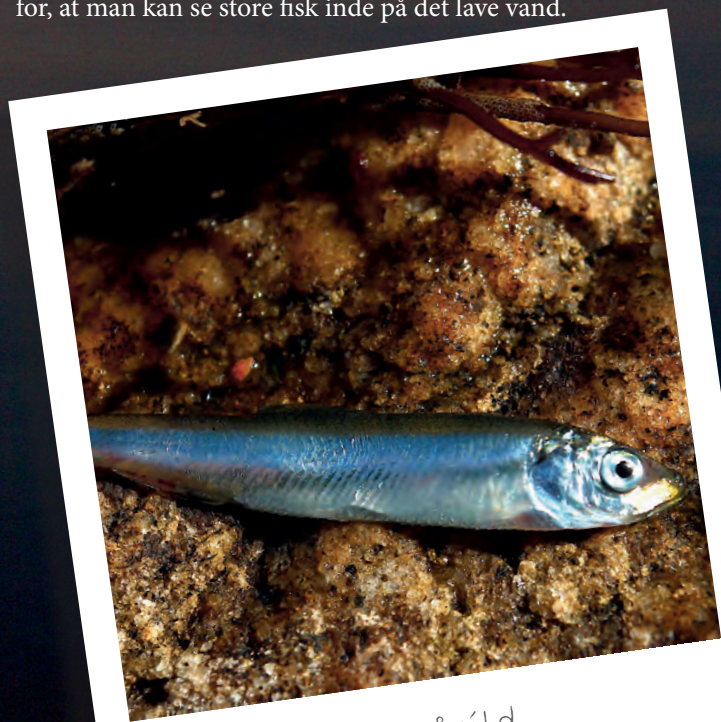
Tanglopper og tanglus er to af de byttedyr som findes på det lave vand året rundt. Tanglopper og tanglus er små krebsdyr, som udgør en vigtig del af ørredernes føde. De lever i skjul af tangplanter og imellem de store sten på bunden. Er man fluebinder, er imitationen af netop tanglopper og tanglus meget lette at binde selv. Det kræver ganske få fluebindingsmaterialer, men dog det rigtige værktøj.

Tanglopper er små dyr på otte til tyve millimeters længde, så det er ganske små fluer, som man benytter for at efterligne disse krebsdyr. Når man fisker med små fluer er det også nødvendigt, at fiske med et relativt tyndt forfang. Disse fluer fiskes bedst, når der anvendes et langt forfang med en tip på 0.18 til 0.20 millimeter.

Ørreder ved, at disse små kræ bor inde mellem tangplanterne, så derfor svømmer havørreden rundt imellem tangplanter og sten helt inde på knædybt vand. Som fluefisker tror man ofte, at fisk svømmer rundt længere ude, og derfor vader men ud i vandet så langt som man kan, og begynder så at kaste. Faktisk begår man således den klassiske fejl. Fiskene vil i sådanne tilfælde ofte svømme bagom, fordi fisken trækker rundt helt inde ved kysten. I værste tilfælde skræmmer man fisken ved, at man vader for dybt og uhensigtsmæssigt.

AFFISK DE LAVVANDEDE OMRÅDER

Kommer man til en fiskeplads, hvor vandet er roligt og klart, så er små fluer meget ofte det rigtige valg. Tag de første kast oppe fra stranden, således at man affisker nærområdet før man vader ud. Affisk så det lavvandede område roligt og systematisk. Er vandet roligt og klart, kan der være fantastiske oplevelser i vente. Ganske vist kan fisk være sky, men der er også mulighed for, at man kan se store fisk inde på det lave vand.

Småsilde

GREJ

og teknikker

FLUEGREJ

Når man rammer de perfekte fiskeforhold på kysten, skal man være velforberedt. Det kan være yderst frustrerende, hvis grejet ikke fungerer perfekt, når fiskene svømmer rundt foran en, og vejret viser sig fra sin bedste side. Det kræver lidt forberedelse at trimme grejet til kystfiskeriet, men det er ganske simpelt.

Kystfiskeriet efter havørred kræver bestemt ikke den store udstyrspakke. Man kan faktisk klare sig med ganske lidt fluegrej til rigtig mange forskellige fiskesituationer. Man skal bruge et par åndbare vadere, en god fluestang med hjul, en WF line eller et skydehoved system, en linekurv og et net. Derudover er det naturligvis vigtigt at have en god håndfuld velfangende kystfluer.

KYSTFLUESTANGEN

Under havørredfiskeri på kysten udfører man hundredvis af kast, i jagten på havørreden. Derfor er det utroligt vigtigt, at man har en god enhånds fluestang, som er en fornøjelse at kaste og fiske med.

Den typiske kystfluestang har en relativ hurtig aktion som gør, at man kan kaste langt og med en forholdsvis høj linehastighed. Standardudrustningen i forhold til kystfluegrej er en lineklasse 6. Klasse 5 og 7 stænger er ligeledes perfekte til kystfiskeriet og anvendes typisk - afhængigt af aktuelle vejforhold - på de aktuelle fiskepladser.

FLUELINEN

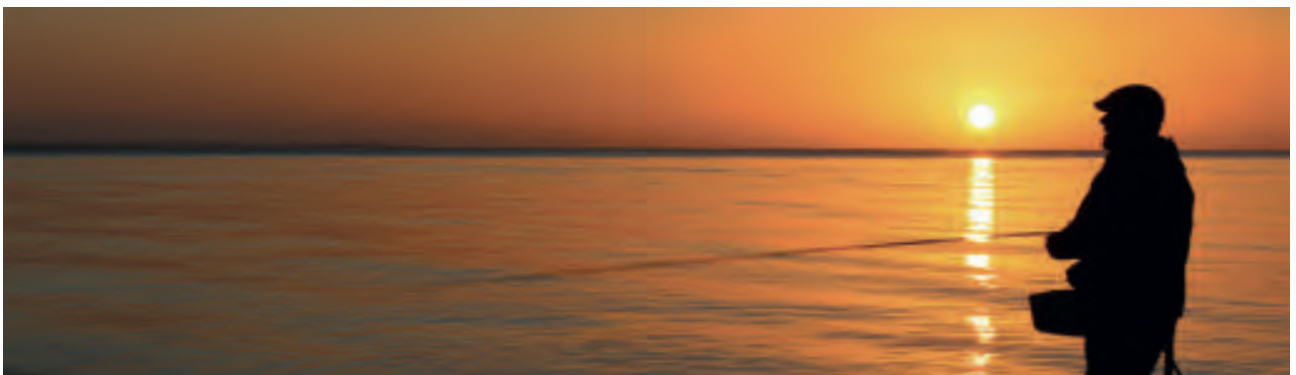
Det optimale fluelinesystem til kystfluefiskeri består af en running line og et skydehoved. Forskellige typer af WF flueliner er ligeledes anvendelige. I de fleste tilfælde vil man kunne klare sig med en flydeline, men i visse situationer kan en intermediate line være at foretrække. En intermediate line er en svag synkende flueline. Disse liner anvendes ved fiskeri over dybt vand eller i tilfælde, hvor man fisker i store bølger. Det vigtigste er, at flueline og fluestang passer 100% sammen. Er man ikke erfaren i sammensætning af fluegrej, er det vigtigt, at man får rigtig god vejledning af en erfaren grejforhandler. Som fluefisker på kysten er man meget afhængig af, at stang og line fungerer sammen.

En linekurv er en meget vigtig del af kystfluefiskerens udrustning. Linekurven eller "baljen" sikrer, at fluelinen ligger samlet og tørt, når fluekastet skal udføres. Har man ikke en linekurv, vil linen drive med strømmen og bølgerne, og sætte sig fast og i det hele taget vil det være langt mere besværligt at kaste.

FORFANG

Forfanget er også en meget vigtig del af hele linesystemet. Forfanget er altafgørende for afviklingen af fluekastet, og er altså ikke kun en stump line som man monterer sin flue på. Man skal bruge et tapperet forfang i nylon eller flurocarbon, som er 9-12 fod langt. Spidsen af forfanget skal være ca. 0.30 millimeter tykt.

*Det kræver
lidt forberedelse
at trimme grejet*

I spidsen monteres en tippet, som er et stykke nylon eller fluorocarbon line, der forlænger hele forfanget yderligere. Den samlede længde af forfanget skal være ca. 1,5 gange stanglængden, hvis der anvendes en medium størrelse kystflue.

Fiskes der med store børsteormsfluer eller streameres, kan det være nødvendigt at afkorte forfanget for at fluekastet fungerer. Omvendt er det, hvis der fiskes med små tangloppe imitationer, så skal forfanget forlænges lidt. Tippet tykkelsen er som standart 0.23 millimeter. Ved fiskeri med meget små fluer i klart vand, anvendes 0.20. Under natfiskeri kan man uden problemer fiske med 0,28 – 0.30 tippet. Fiskene vil ikke være forfangs-sky, når mørket falder på.

HAVØRREDFLUER

Udgangspunktet er at det gælder om at placere og fiske fluen ind i havørredens synsfelt. Men mange forhold gør sig glædende i denne sammenhæng. Lysforhold som følge af tiden på døgnet, er vandet klart eller grumset, er vandet roligt eller turbulent som følge af blæst og store bølger. Alle disse parametre har indfly-

delse på, om havørreden får øje på den lille flue som kun er få centimeter lang. Udover at havørreden skal kunne lokalisere fluen, skal fluen oven i købet imitere netop det bytte, som havørreden vil æde på det aktuelle tidspunkt. Der er således en række forskellige ting som skal gå op i en højere enhed, før en havørred hugger på fluen, og man efterfølgende kan lande den fine fisk. Kræver kystfluefiskeri at man har mange fluer? Nej det gør det ikke! Det kræver derimod, at man har et udvalg af forskellige fluer.

Alle fluefiskere ender med at have en favorit flue, men man begår en betydelig fejl, hvis man altid fisker med den samme flue. Altså, hvis forudsætningen er at man ønsker at fiske så effektivt som muligt. Årstiden er afgørende for hvilke fødeemner der optræder i størst antal på det lave vand, og er således bestemmende for, hvad der er på havørredens menu. Man skal aldrig generalisere eller følge urokkelige regler, når det gælder fiskeri. Men som udgangspunkt er her et forslag til fluevalg basseret på årstiden.

VINTER OG KOLDT VAND.

Når vandet er meget koldt vil man opleve, at der er sparsomt med fødeemner på det lave vand. Små tanglopper og tanglus er tit de smådyr man ser flest af, når det er bidende koldt. Det kolde vand kan bevirke, at man må ty til fluer som virker provokerende, for at få havørreden til at hugge. Det kan eksempelvis være denne type af fluer i hidsige farver.

FORÅR - ORM OG TOBIS

Det tidlige forår er ormetid. Her ses et udvalg af ormefluer, som alle imiterer børsteorm. Ormefluer er simple fluer, som fylder og syner godt i vandet. Uafhængig af årstid, kan ormefluer være et godt valg, hvis man fisker i uklart vand. Hen på foråret ankommer tobis til det lave vand tæt på kysten. Så er det tid til fiskeri med de store streamerfluer.

Denne fluetype skal fiskes i høj fart. Fluestangen placeres under overarmen, så man har begge hænder fri til at tage fluen ind i ekstra højt tempo. En lille plast disc foran tobisfluerne får disse fluer til at bevæge sig ekstra livligt i vandet. Tobisfluerne er typisk 9-13 centimeter lange. Tobisfluer kan med fordel bindes som rørfluer. Så har man mulighed for at placere en krog helt ude i halespidsen. Dette kan fremme fluens evne til at kroege fisken.

SOMMER - EFTERÅR

I sommeren og efteråret findes de største forekomster af fødeemner i det kystnære vand. Alle de for havørreden vigtige fødeemner er repræsenteret. Tanglopper – orm – kutling – hundestejler – tobis – hornfisk yngel – brisling og ikke mindst rejer.

Rejefluer fisker godt året rundt, men i sommer og efterår fisker de særdeles godt. Af samme grund er rejefluer mange kystfiskeres favoritfluer. De store Spey shrimps er blandt de fluer der fiskes mest med. Faktisk var det på de sønderjyske kyster, at disse fluer oprindeligt blev udviklet. Sidenhen har disse fluer dannet grundlag for mange nye rejefluemønstre, og fluefiskere har igennem årene fanget tusinder af havørreder på disse rejefluer.

Hvis man kan tale om et sikkert fluevalg, når der skal bindes en kystflue på forfanget, vil denne fluetype absolut kandidere til titlen som det sikre fluevalg.

Kutlingfluer er vigtige fluer at have i flueæsken. Der findes flere forskellige arter af disse små bundfisk. Havørrederne æder med velbehag dem alle. Typisk finder man kutlinger i lyse, grå og brunlige nuancer.

Det er meget let selv at binde sine kutlingfluer, og det kræver kun ganske få forskellige fluebindingsmaterialer. Det kan være en absolut fordel at binde disse fluer med forskellige belastninger.

Man bør således have både lette og tunge kutling imitationer i flueæsken. Når man fisker i områder med sandbund, kan det være endda meget effektivt at fiske disse fluer rigtig dybt, - nærmest slæbende hen af bunden.

TØRFLUER

Tørfluefiskeri efter havørred i saltvand stiller kun et krav til den tørflue som man vælger at fiske med. Fluen skal kunne flyde rigtig godt. Derfor bør den helt eller delvist være bundet af skum. Havørreden som æder insekter på vandoverfladen, er stort set aldrig kræsen.

Har man bare et par skumbiller i flueæsken, er man altid forberedt, når havørreden viser sig i vandoverfladen. Oplever og ser man havørreder i vandoverfladen, som af uvisse årsager bare ikke vil tage en streamer eller en rejeflue, så findes der en teknik som næsten

altid virker. Bind en skumtørflue på forfanget. Bind så et stykke line i krogbøjningen på tørfluen, ca. 0,5 meter line. I enden af denne linestump bindes en tangloppe imitation, således at der fiskes med to fluer på forfanget. Det slår stort set aldrig fejl - fisken ser tørfluen og bliver tiltrukket af den, men hugger på tangloppen som hænger i linestumpen lige under. Prøv dette setup når der er drilske havørreder i farvandet.

NATFLUER

Ofte er fyldige sorte fluer det bedste valg til natfiskeri på kysten. Fiskene ser let disse fluer som en sort silhuet op mod nattehimlen. Et punkt er dog afgørende. Nogle gange foretrækker havørreden, at fluen skøjter hen over vandoverfladen. Så er det nødvendigt, at binde en stor skumflue på forfanget. Fiskene tager disse skumfluer med et brutalt plask til følge.

Andre nætter er det fluer som fisker lige under vandoverfladen, der er sagen. Så er det en helt traditionel stor sort vådfly, der skal til. Men fælles er, at fluerne typisk fisker bedst, når de tages ind i relativt højt tempo.

MEDEFISKERI

er for alle

Alle kan være med, når turen går til kysten for at medefiske. Fangstmulighederne er gode, hvis man har tålmodigheden med sig. Fladfisk, havørreder og hornfisk er de fiskearter, som man oftest fanger under medefiskeri fra stranden eller havnemen. Medefiskeri kan det hele. Det er fiskemetoden som gør, at mange børn og nybegyndere fanger deres første fisk. Men det er også medefiskeri, som meget erfarne lystfiskere bruger for, at overliste de helt store havørreder.

FISKEPLADSER – FLADFISK

Fladfisken finder man typisk på steder, hvor havbunden består af sand eller fint grus. Når man står på stranden og ser ud over vandet, er det de steder, hvor bunden ser lys ud, man skal søge efter. Vanddybden har også betydning, men dybden kan i visse tilfælde være svær at vurdere. Man skal forsøge at finde steder, hvor man kan kaste ud over sandbund og en vanddybde på minimum 2,0 meter og meget gerne dybere.

FISKEPLADSER – HAVØRRED

Havørreder foretrækker oftest bundforhold med tang og sten, da det er der havørredens primære fødeemner findes. Områder med disse bundforhold kan man spotte inde fra stranden. Sådanne områder vil se mørke ud, når man står oppe på stranden og ser ud over vandet. Man kan også sige, at en strand som ligner en dårlig badestrand pga. sten og tang, er en perfekt strand til havørredfiskeri. Hvad angår vanddybden skal man huske at havørreden ofte kommer helt ind på det lave vand ganske få meter fra kysten. Man kan sagtens fange store havørreder i knædybt vand. Kyststrækninger hvor man kan fiske ud over vand som er 0,5-2,5 meter dybt, er helt perfekt. Spørg i den lokale grejforretning. Her vil du altid kunne få et råd om gode fiskepladser.

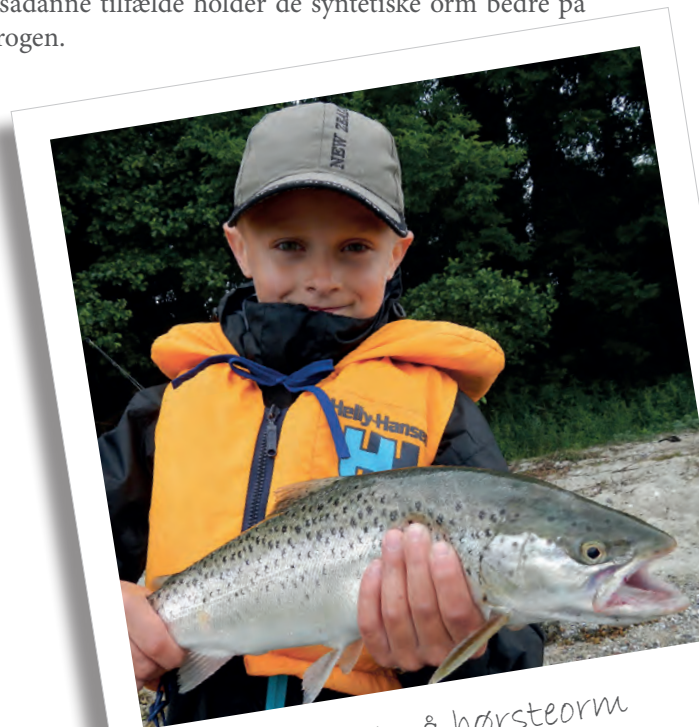
GREJ

Når man har fundet sig et skønt sted, hvor bundforholdene også ser gode ud, er det bare med at komme i

gang. Man kan bruge almindelige spinnestænger med kastevægt mellem 20 og 80 gram. Fastspolehjul er absolut det bedste valg til dette fiskeri. Har man på hjulet monteret tynd feltline, kan man med de fleste spinnestænger kaste ganske langt. Et fladfiskeforfang bindes på linen, og man er klar. Det er en fordel at medbringe stangholdere, så man kan have en eller flere stænger stående på stranden på samme tid.

AGN

Fladfisk elsker orm, og der findes fire forskellige muligheder, nemlig børsteorm, sandorm, regnorm og syntetiske orm. En eller flere typer af disse orm, kan som regel købes i den lokale grejforretning. Sandorm og børsteorm er ofte de bedste og mest effektive, når det gælder fladfisk. Syntetiske orm kan også være gode og kan derudover være en fordel på steder, hvor der er mange krabber, som konstant piller orm af krogen. I sådanne tilfælde holder de syntetiske orm bedre på krogen.

fanget på børsteorm

Friske fjordrejer er et supergodt alternativ til orm. På fiskepladsen kan man med et net hurtigt fange nogle levende fjordrejer, som kan sættes direkte på krogen. Hvis man kun kan fange små rejer, sætter man bare 2-3 stykker på krogen. Fisker man efter virkelig store fladfish, er store rejer super gode agn. I et supermarked kan man købe en pose pil-selv rejer med hoveder og haler. Disse store rejer kan monteres på en stor krog 1/0 eller 2/0. Særligt skrubber er meget glade for disse rejer.

PASSIVT FISKERI

Når man fisker med bundsnører, findes der to fiskemetoder. Man kan vælge den passive tilgang, hvor man kaster bundsnørren ud, stiller stangen i stangholderen og sætter sig til at vente. Det er herligt afslappende, og alt hvad man behøver er med jævne mellemrum at se

på stangtoppen for at konstatere, om der er bid. Når der er bid og stangtoppen vibrerer, skal man være hurtig til at give modhug - et hårdt ryk i fiskestangen - og på den måde kroger fisken. Med et hurtigt modhug undgår man også, at en undermåler når at sluge krogen fuldstændig, hvilket besværliggør afkogningen af fisken.

AKTIVT FISKERI

En anden mulighed er, at man vælger den aktive tilgang og bevæger sig hen ad stranden. Man affisker et større område ved hele tiden at kaste bundsnøren ud på nye sandområder. Bundsnøren flyttes jævnlige ved at dreje et par omgange på hjulet, og dernæst afvente, at fladfisken hugger.

Man øger utvivlsomt chancerne for, at fladfisken får øje på agnene. Denne opsøgende fiskemetode er ofte langt mere effektiv end den passive metode.

Fiskestrategi - passivt eller aktivt fiskeri

DE GODE FANGSTER

Fladfisk er blandt de absolut mest velsmagende fisk som lever i disse farvande. De fleste børn kan lide fiskefileter, og fisken smager bare endnu bedre, når man selv har brugt eftermiddagen på at fange den. Det er ikke kun fladfisk der bider på en bundsnører. En havørred kan bestemt også fanges på bundsnøre. Fjordrejer, børsteorm og regnorm er gode agn til havørreder. Den fine havørred på side 27 huggede på en krog med børsteorm midt under fiskeri efter fladfisk. Et godt eksempel på, at havørrederne også søger føde på store områder med ren sandbund.

FLÅD OG AGN

Flådfiskeri på kysten er en ganske overset metode, som alt for få giver sig i kast med. Det er egentlig underligt, for kystfiskeri med flåd og agn er ganske effektivt og spændende. Med et glideflåd monteret med en enkeltkrog, kan man fiske med børsteorm, regnorm, fjordrejer eller en tobis som agnfisk. Mulighederne er mange, og havørrederne kan fanges på alle de nævnte agn. Flåddet som anvendes vælges på baggrund af, om man ønsker at fiske passivt eller aktivt. Hvis man vil

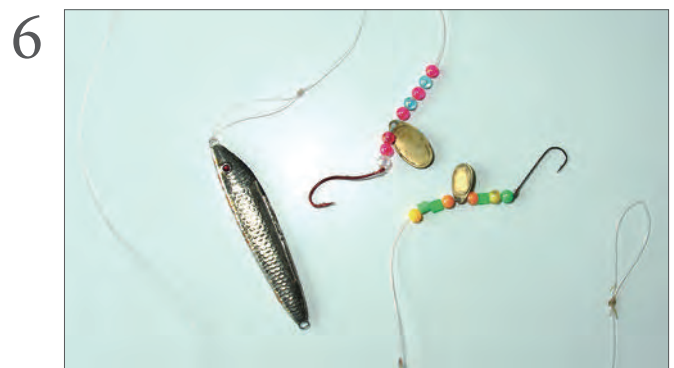
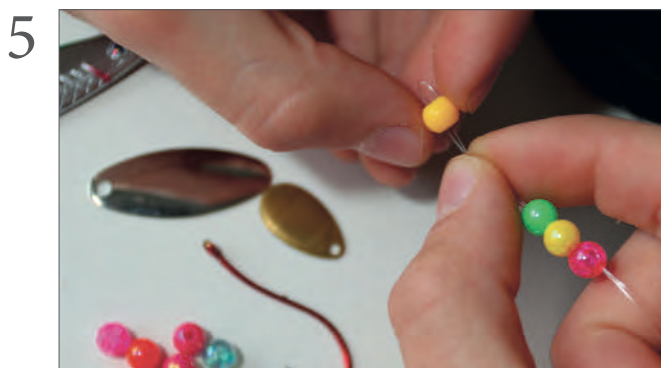
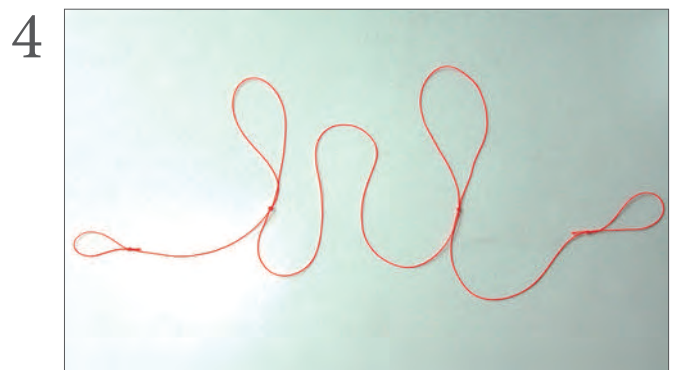
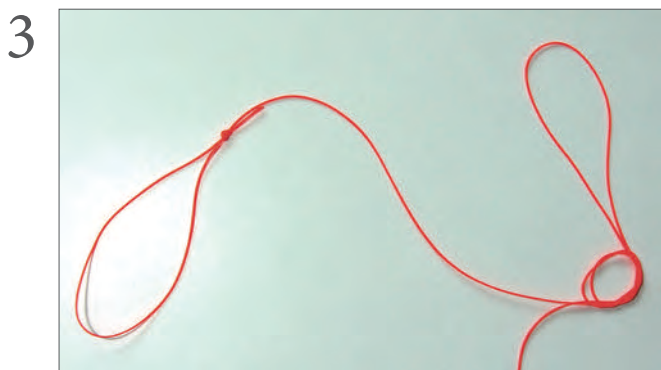
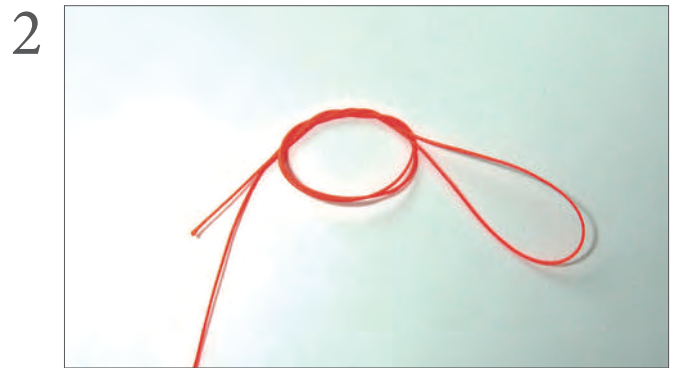
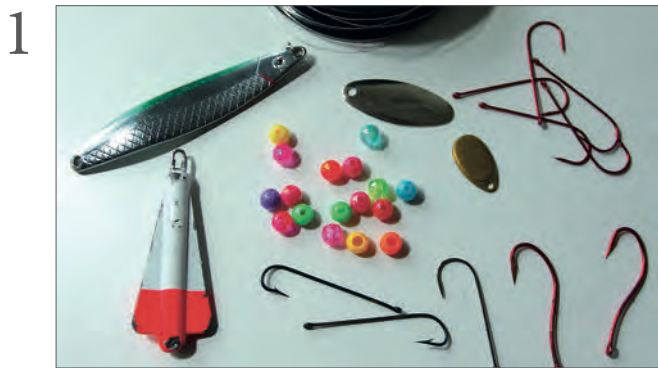
fiske passivt, så anvendes et 15 grams glideflåd, som er synlig selv på lang afstand. Ved aktivt fiskeri med f.eks. fjordrejer eller tobis, anvendes et flydende bombardflåd, som er mindre og ikke særlig synlig.

Ved simpel justering af afstande mellem flåd og krog, kan man tilpasse grejet til netop den fiskeplads, som man befinder sig på. Det er på den måde muligt at fiske præcist hen over blæretang og ålegræsbelter, uden at man konstant hænger fast i bundvegetationen. Alt så effektivt fiskeri på netop de steder, hvor havørrederne ofte jager. I månederne marts og april er havørrederne ganske optaget af børsteorm. I denne periode kan en levende børsteorm, fisket under et flåd, slå alle andre agn metoder og teknikker.

Ved fiskeri fra havnemoler, er det også oplagt at forsøge sig med flåd og orm. Der er ofte havørreder, som søger føde på disse steder. Indstil afstanden mellem flåd og krog til 2,0-3,0 meter og sæt nogle regnorm på krogen. Så er der er gode chancer for, at havørrederne hugger.

HJEMMELAVEDE FLADFISKEFORFANG

sådan binder man et fladfiskeforfang

Forberedelsen af en fisketur er en del af turen og hele oplevelsen. Når man skal på fladfisketur kan det faktisk betale sig at gøre et stykke hjemarbejde, før man kører ud til stranden.

Hjemmelavede fladfiskeforfang er ofte bedre end de færdigmonterede forfang, som man kan købe. Fladfisk er vilde med farver og skinnende ting, og med denne viden, kan man lave sine helt egne fladfiskeforfang.

Det er oplagt at lade børnene lave deres egne forfang med perler, kroge og lodder. At lave sit eget fladfiskeforfang er lige så let som at sætte perler på en snor.

MAN SKAL BRUGE FØLGENDE

- 1** Hos grejhandleren skal man købe nogle kroge beregnet til bundmede. Nogle lodder, blink eller små pirke. Et lille udvalg af spinnerblade samt plastperler i forskellige farver og størrelser. Endelig skal man bruge noget kraftig nylonline, 0.45 til 0.50 millimeter. Kun en simpel knude er nødvendig
- 2** Linen lægges dobbelt, og man knytter derefter en dobbeltknude som vist. Knuden strammes til, og man har på den måde lavet en ende-loop på linen.
- 3** Tyve centimeter over det første ende-loop gentager man dobbelt knuden og laver således endnu et loop. Yderligere fyrre centimeter oppe af linen knyttes endnu et loop.
- 4** Afslutningsvis bindes endnu et ende-loop. Resultatet er et ca. 80 centimeter langt forfang, som nu er klar til at blive monteret med lod, perler og kroge. På den nederste ende-loop monteres en lille pirk. En lille pirk uden trekrog er perfekt som lod på et fladfiskeforfang. Den blanke pirk skinner og lokker fladfiskene hen til krogene med agn.

5 På de to midterste loops monteres perler som vist. Kun fantasien sætter grænser for kombinationerne. På nogle fiskedage synes fladfiskene bedst om forfang med røde og orange perler. Andre dage er det forfang med gule og grønne perler, som virker bedst!

6 Et lille spinnerblad kan monteres mellem perlerne. Bladet vil rotere, når man trækker forfanget hen over sandbunden og har utvivlsomt en ganske tillokkende effekt på fladfiskene.

fladfisk og en enkelt havørred

HAVNEMOLER

er populære spots i jagten på fladfisk

FISKERI MED FLÅD

Når det gælder medefiskeri med flåd i saltvand, er vejen til succes det rigtige krogrig. Er det først lykkedes at finde en fiskeplads med hugvillige fisk, er det næste step, at man er klar med det rigtige udstyr.

Om fiskestangen er rød eller blå - om den er 9 eller 11 fod lang spiller ingen rolle. Det som virkelig betyder noget er krogrigget. Det er nemlig alt afgørende for, om man får en fisk på land. Krogrigget skal tilpasses de fisk man fisker efter, samt størrelsen på den agn som man anvender. Når man fisker med agnfisk eller afskårede strimler af fisk, er der forskellige typer af krogrigs, som kan benytte.

ENKELTKROG OG SMÅ AGNFISK

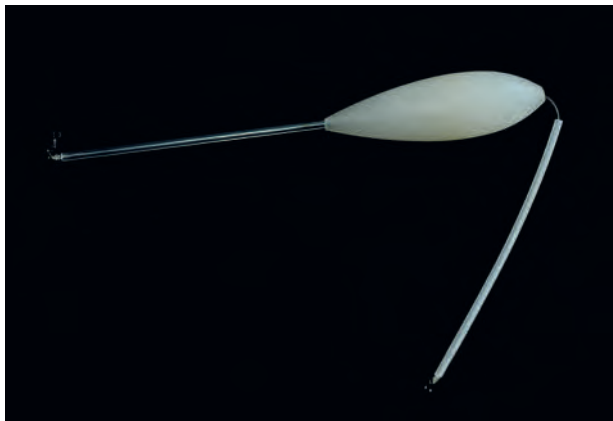
Vælger man at benytte helt små agnfisk som f.eks. småsild eller brisling på 6-9 centimeters længde, kan en skarp enkeltkrog i str. 4-6 være et fremragende valg. Krogen fæstnes i overlæben på den lille agnfisk. En sådan agn fungerer allerbedst, når den spindes ind i et roligt tempo. Spindes agnfisken ind i med høj hastighed, begynder den bare at rotere og tvinder linen.

Små agnfisk på denne størrelse snappes som regel i en mundfuld af både havørreder og makrel. Et relativt hurtigt tilslag er nødvendigt, og sikrer en god krogning. Fisken som tager agnen vil oftest være let at afkroge, når der benyttes en enkeltkrog.

Under havørredfiskeri anbefales det, at man som udgangspunkt kun benytter enkeltkroge i denne sammenhæng. Man vil uundgåeligt fange havørreder som skal genudsættes, og er disse fisk kroget dybt med trekroge, overlever fisken næppe afkrogningen. Enkeltkrogen monteres på et stykke 0.30 nylonline. Benytter man kraftigere line, mister man bevægelighed i agnen.

KROGRIG MED TO ENKELTKROGE

Fiskeri med hele tobiser som agnfisk er en metode som ofte anvendes under jagten på de helt store havørreder. Fanger man en rigtig stor maj havørred, er det ikke ualmindeligt, at man finder 4-5 store tobiser i maven på fisken. Tobiserne varierer i størrelse, men de fleste man finder og fanger kystnært, er 15-30 cm lange. En agnfisk på denne størrelse kræver mere end en krog, hvis det skal lykkes at kroge en havørred.

To enkeltkroge monteres således. Dette er et godt krog-rig, når tobisen skal agnes og den store havørred kroges. Den forreste krog stikkes igennem tobisens overlæbe, imens den bagerste krog stikkes igennem ryggen ca. midt på en tobis.

MAKREL

Makrelfiskeri med flåd og sildestrimler er sjovt, og så er der chancer for at få nogle rigtig gode spise-fisk med hjem til middagsboret. Makrellen er en udpræget stimefisk. Men selv om man ikke er heldig at ramme net-op de perioder, hvor de store stimer af makrel trækker forbi havnemolen, kan man alligevel opleve et fint makrelfiskeri. Der er nemlig altid makreller, som strejfer rundt efter de store stimer, eller makreller som bliver hængene omkring molerne og i havnebassinerne.

Disse fisk er oplagte til medefiskeri med sildestrimler. For at kroge makrellen let og effektivt anvendes et krog-rig med to små trekroge. Skær en ca. otte centimeter lang strimmel af en sildefilet, og sæt de to trekroge i sildestrimlen. Anvend et bobleflåd og dette krog-rig – så er du klar til makrelfiskeri på molen.

BOMBARDAFLÅD

Et flydende bombardaflåd er det perfekte valg til aktivt fiskeri med store såvel som små agnfisk. Bombarda-flåddet er et gennemløbsflåd. Det monteres lettest ved at stikke et stykke kraftigt monolin igennem flådet, og dernæst igennem et tyndt plastrør på undersiden af flådet. Dernæst bindes en svirvel i begge ender af linen som vist på billedet.

Hovedlinen bindes dernæst i den øverste svirvel og i den nederste bindes et stykke 0,30 nylonline, i 1,5 til 2,5 meters længde. Krog-rigget bindes dernæst i nylon-linen, og man er klar til at fiske.

Bombardaflåddet er neutralt og skræmmer ikke havørrederne. Derudover kan man kaste rigtig langt med dette flåd.

BOBLEFLÅD

Det orange bobleflåd er ligeledes et gennemløbsflåd. Man kan fylde vand i halvdelen af flådet og opnår således kastevægten i flådet. Et stort orange bobleflåd er synlig selv på lang afstand. Det er et perfekt flåd til fiskeri efter makrel og hornfisk.

HANG TIL

hornfisk

Hornfiskene er for mange en kærkommen forårsbebuder. Hornfisk kan fanges på et utal af måder, men vil du for alvor have succes, er naturlig agn vejen frem. Her kommer løsningen til dig, der ikke blot vil fange hornfisk, men gerne mange hornfisk. Et par rappe nap i sildestrimlen. En svag krusning lige bag agnen taler sit tydelige sprog - hornfiskehug.

Fiskene kan visse dage være spidsfindige, og huggene så svage, at de er vanskelige at registrere. Indimellem mærker man intet træk i linen, men ser kun fiskene tumle omkring agnen. Endnu engang vender en hornfisk bag en sildestrimmel uden at tage den. Nogle lynhurtige omgange på hjulet får agnen til at accelerere, og det er lige, der skal til. Den lille trekrog i sildestrimlen sidder omsider plantet i næbet på en haledansende hornfisk. Fisker er landet og næste kast. En hvirvel tegner sig bag agnen, accelerer på hjulet og endnu engang er der hornfisk på. De hurtige accelerationer på hjulet resulterer i, at syv fine hornfisk er på land.

BLIV PÅ LAND

Årsagen til at hornfiskesæsonen topper i maj måned er, at de trækker ind på lavt vand for at gyde. Faktisk er der ingen nedre grænse for, hvor lavt vand man kan finde hornfiskene på. Der er derfor ingen fornuft i at vade dybt. Mange gange kan man have et superfiskeri direkte fra strandbredden. Specielt når man fisker med et langt forfang efter bombardaflåddet, er det en fordel at blive helt oppe på land. Ellers vil det nemlig være svært at affiske de inderste meter. En anden åbenlys fordel er, at man minimerer risikoen for at skræmme de fisk der opholder sig tæt under land, hvilket kan være rigtig mange.

SMÅT ER GODT

Når det gælder kroge til hornfisk, så kan det næsten ikke blive småt nok. Hornfiskens mund er lille og smal hvilket er årsagen til, at du skal bruge små kroge –

Små og tynde 3-kroge er den rette medicin til hornfisk

størrelse 14 og 16 er fabelagtige. En lille sylespids trekrog er helt klart at foretrække. Med en trekrog kan man nemlig få et godt hold i agnen, samtidig med at en af krogens tre krogspidser er fri til at kroge hornfisk. Kroge der er tynde i wiren er at foretrække. De skærer sig lettere ind i hornfiskens mund, som er meget hård.

BOBLE ELLER BOMBARDA

Traditionelt har man igennem mange år anvendt klassiske bobbleflåd til fiskeri efter hornfisk. Det fungerer stadigt og kan være et glimrende valg. Normalt vil et bombardaflådd give nogle flere muligheder, og derfor også være det bedste valg. En af fordelene er øget kastelængde. Det er dog sjældent en absolut nødvendighed til hornfisk.

Den absolut største fordel ligger i måden bombardaflåddene monteres på. Flåddet monteres, så det frit kan glide op og ned af hovedlinen. Det gør, at der er direkte kontakt til krogen, så man kan mærke det mindste puf til agnen. Desuden - og endnu vigtigere mærker fisken ingen modstand fra flåddet, når den forsøger at liste afsted med agnen. Generelt opnår man det bedste fiskeri ved at anvende så lille et bombardaflådd som muligt. Det giver kort og godt flere hug.

AFSTAND MELLEML FLÅD OG KROG

Afstanden mellem krog og flåd er ikke uvæsentlig. Ofte er en forfangslængde på to meter glimrende, men som med så meget andet, er der også her undtagelser. Fra tid til anden tiltrækkes hornfiskene af vibrationerne fra flåddet. Når det sker, er et kort forfang helt klart at foretrække. Andre gange er fiskene mere sky og besværlige. Her kan forfanget ikke blive langt nok, og man kan med fordel fiske med så langt et forfang, som man nu kan styre i forhold til vind og omgivelser. Det gælder altså om at eksperimentere lidt med forfangslængden og spore sig ind på dagens rette længde.

VARIER DIT FISKERI

Eksperimenter, eksperimenter og eksperimenter. Det er nøgleordene til de svære dage. Er hornfiskene ædelystne, er teknikken ikke vigtig, og fiskeriet kan være ganske let. Er de derimod ikke ædelystne, kan det blive rigtig svært. En af de helt store forskelle er hastigheden. Hvilken fart der skal til for at åbne munden på de langnæbbede er spørgsmålet. Mange gange skal farten være ultra høj, men det er ingen selvfølge. Og det kan ændre sig fra time til time. Pauser er gode.

Visse dage er et spinstop, hvor agnen får lov at svæve ned gennem vandsøjlen det eneste der udløser hornfiskenes hugreflekser. Varier gerne med hyppigheden af spinstoppene og deres længde. Til tider skal agnen have lov at synke hurtigt og dybt. Er det tilfældet, er et splithagl placeret 40-50 cm ovenfor agnen løsningen. Vægten kan varieres efter forholdene. Er det strøm der vanskeliggør fiskeriet, kan et eller flere splithagl monteres helt nede ved agnen. Derved undgår man, at agnen stiger til overfladen og sikrer også en direkte kontakt til agnen. Løsningen er altså ikke entydig. Det er dog små lette justeringer, der kan gøre forskellen.

EN GOD START

Hornfisk er en fortrinlig begynderfisk. Man skulle skamme sig, hvis man ikke bare én gang i sit lystfiskerliv havde stiftet bekendtskab med denne haledansende fisk. Det er derfor oplagt at invitere naboen, børnene eller svigermor med på hornfisketur. Husk at hornfisk også er sjove at fange på fluestang.

på hornfisketur

KAJAKKEN

det perfekte lystfiskerfartøj

Som kystfisker har du en begrænset kastelængde. Hvor ofte har du ikke oplevet at se fisk cruise lige uden for rækkevidde? Løsningen er en kajak, som samtidig åbner op for nye spændende fiskepladser. Østkysten er som skabt til fiskeri fra kajak, ligesom områdets mange småøer kan danne ramme om herlige kajak- og fisketure.

LYDLØS FRIHED

Fluefiskeri fra kajak er for mange blevet favorit på kysten. Kombinationen med kajak og kystflue giver en fantastisk frihed, hvor man kommer let, lydløst og ubesværet rundt på forskellige fiskepladser. Som fluefisker er muligheden for også at fiske på dybere vand tilstede.

FRA SPOT TIL SPOT

Kajakken bruges i lige så høj grad som transportmiddel som egentlig fiskeplatform. Det er let og hurtigt at sejle til nye fiskepladser i en fjord, såvel som på den åbne kyst. Ofte sejler man målrettet efter et rev, hvor man hopper udenbords og vadefisker på traditionel vis, imens kajakken er gjort fast i vadebæltet.

Kajakken er langt hurtigere, mere mobil og anvendelig – sammenlignet med f.eks. en flydering. Mange kajakfiskere er meget fascineret af det bevægelige fiskeri. Det er naturligvis også fristende at springe i en jolle og lade sig transportere fra spot til spot – men det er bare federe at sejle i kajak og mærke saltvandsprøjtene i ansigtet!

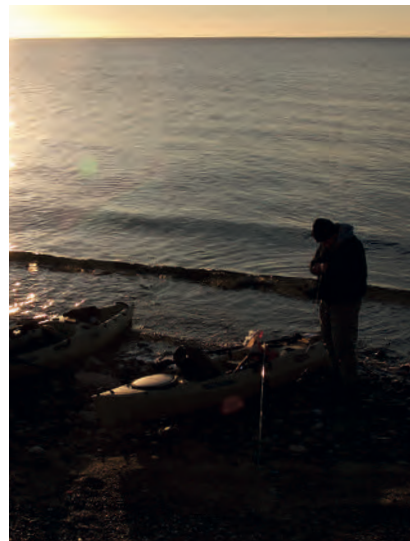
DET LETTE GREJ

Man undrer sig gang på gang over, hvor tæt på kajakken havørreden vælger at hugge på fluen. Og der er ganske enkelt ingen grund til ikke at fiske med let grej, når man sidder i en kajak. Der er sjældent brug for lange kast. Muligheden for at tilpasse grejet efter den størrelse som kyst-ørreder har er således oplagt.

Hvad angår flueliner har jeg altid minimum tre forskellige skydehoveder med i kajakken, som er tilpasset fiskestilen og den lette fluestang.

Flydende, Intermediate og Synke-3 er hvad jeg benytter, men må indrømme, at det er yderst sjældent, at det synkende hoved tages i brug. Et Intermediate skydehoved med en belastet flue kommer fint ned og dækker et bredt udsnit af de behov man har. Skydehovederne jeg benytter er ikke længere end 8,5 meter hvilket gør, at de er lette at kaste med, når man sidder så lavt over vandoverfladen, som man gør i en kajak.

TEKNIK

Vejrforholdene er meget afgørende for hvilke fiske- og drivetekniker jeg anvender. På eksakte hotspots ankrer jeg naturligvis op med et foldeanker og fisker pladsen meget grundigt af.

Oftest vælger jeg dog at tilpasse ankeret således, at kajakken driver i reduceret og kontrolleret tempo i forhold til strøm og vind. Man kan på den måde opnå et fint drev hen over eksempelvis et ålegræsbælte. Ankeret reguleres i forhold til vindretningen, så man kommer til at ligge mest hensigtsmæssigt i forhold til de retninger man ønsker at kaste.

Har man en "sit-on-top" kajak, har man også den oplagte mulighed, at benytte svømmefødder under fiskeriet. Man svinger bare et ben ud over hver siden af kajakken, og kan på den måde meget let korrigerer eller vende kajakken, hvis man ser en fisk som er aktiv i overfladen. Dette er en enorm fordel frem for, at skulle lægge fluestangen fra sig og have fat i pagajen - en af de store fordele ved en flydering, kan man på denne måde overføre til kajakfiskeriet.

FLAT WING STREAMER

Under kajakfiskeriet på dybt vand benytter jeg ofte relativt store streamerfluer, vel egentlig mest på baggrund af en udokumenteret ide om, at der altid findes en stor "sildeæder", ude på det dybe vand. Indtil videre er min 5,5 kilos havørred udeblevet under kajakfiskeri - men håbet har jeg som altid i behold. Jeg vil gerne fremhæve denne flat wing streamer, som en af de fluer jeg oftest benytter, når jeg fisker fra kajak.

Jeg tror egentlig, at flat wings som flue er den fedeste type af saltvandsfluer jeg kender. Man kan binde utallige tobis imitationer i forskellige afskygninger og med forskellige materialer. Mange af disse ligner en lille fisk væsentlig bedre end en flat wing - men det er kun så længe fluen sidder i fluestikket eller ligger i flueæskan! Når den kommer i vandet ser den så levende og "fish look-a-like" ud, at der ikke er den mindste tvivl - en flat wing vil altid lure en tobishungrende kystørred.

HI-SPEED TEMPO

Disse fluer bevæger sig helt suverænt i vandet, når de fiskes med små varierende bevægelser. Men den fisker

også vildt godt, når den tages hjem i en rivende fart! De lange saddelfjer nærmest sitrer, når man trækker fluen virkeligt hurtigt gennem vandet, og det er i høj grad noget kystørrederne tænder på.

Flat wings på 8-12 centimeters længde fisker jeg således ekstremt hurtigt med fluestangen oppe under armhulen, så begge hænder er fri til at trække fluen hjem i Hi-Speed tempo.

Man kan med rette tænke, at en 12 cm lang flue bundet på en relativ lille krog – fisket i høj tempo, er ensbetydende med mange fejlhug - det er dog langt fra tilfældet. Faktisk sker lige det modsatte - jo højere fart jo mere brutalt hugger havørreden. Fisker man dem for langsomt, vil resultatet derimod blive mange fejlhug og tabte fisk.

TUBE FLAT WINGS

De Flat wing streamers jeg bruger ser oftest ud som disse bundet på en str. 4 streamerkrog. Det er nærliggende, men ikke et "must" at montere en ekstra krog ude i halen af så lang en flue. Men har man det bedst

med at halen bliver forsynet med en lille skarp Owner krog, vil jeg klart anbefale at fluen bindes på et plast rør. Krogen monteres i en loop af passende længde, og så har man en flat wing med krog helt ude i halespidsen.

Husk at en kajak også er den perfekte fiskeplatform, når der skal fiskes fladfisk. En let spinderstang, nogle fladfiskeforfang samt en pakke levende børsteorm – så er der fladfisk på menuen.

HAVFISKERI

fra båd

At sejle på havet en tidlig morgen lige efter solopgang, er en af de skønneste oplevelser man kan få som lystfisker. Der er flere muligheder for at komme på havet. Man kan tage på havet med en turbåd/kutter, hvor en rutineret skipper vil føre dig rundt til fiskepladserne. Alternativt findes der flere steder mulighed for at leje småbåde, hvis man ønsker den totale frihed og finde fiskene på egen hånd. Endelig er der naturligvis mulighed for, at sætte sin egen båd i vandet.

Bådfiskeri er for mange ensbetydende med torskefiskeri. Det er ingen hemmelighed, at torskefiskeriet i bælteerne og den vestlige Østersøe, er under et gevaldigt pres i disse årtier. Torskebestanden er reduceret, sammenlignet med tidligere tider. Der skal ydes en indsats hvis man som lystfisker ønsker, at fange en stor torsk til middagsboret. Men en fiskedag på havet er altid en herlig oplevelse og heldigvis er der stadig gode muligheder for fiskeri på forskellige fiskearter.

Fladfish er der absolut mulighed for at fange i Østersøen i disse år. Sejen er vendt tilbage og har i de senere år resulteret i et fint fiskeri. Makrel og hornfisk er ligeledes en del af det traditionelle fiskeri fra kutter og småbåd – så det er bare med at komme på havet.

KASTEFISKERI EFTER TORSK OG SEJ

Kastefiskeri efter torsk og sej er en skøn og aktiv form for fiskeri. Over dybt vand kan det bedst betale sig at pirke-fiske. Men fra vanddybder på 3 - 4 meter og ud til 15 meters dybde er det i mange tilfælde langt mere effektivt at kastefiske. Ved at kastefiske fra drivende både kan man affiske et større område, end hvis man pirkefiske. Dette gøres ved at kaste skråt fremad i den retning som man driver, så der affiskes i vifteform, præcis som når man kastefiske over lavt vand. Men en væsentlig grund til at kastefiskeri kan være så effektivt til torsk og sej, er nok i lige så høj grad, at den mindre pirk der her benyttes, kan tilføres mere livagtige bevæ-

gelser. Du vil opleve at torsk og sej fanget på kastegej giver mange virkelig fine fiskeoplevelser.

Der bør benytte lidt kraftigere grej, end ved kastefiskeri efter ørred, hornfisk eller makrel. Stangen bør være en kraftig spinnestang på omkring 8 fod, med et fastspole- eller multihjul, der har god linekapacitet, ca. 200 meter fletline. Pirkens vægt skal afpasses i forhold til vanddybde og strømmen i det område hvor man fisker. Fisker man på vanddybder fra 10 meter eller mindre og der ikke er for stærk strøm, kan tunge blink være et godt valg. Det er altid en god ide at montere en stor ophænger fluer eller gummisprutter over pirken. Det giver ekstra liv, og særligt sej er glade for en ophænger.

Det er nemlig ikke altid at fisken hugger på de store tunge pirke, så derfor er det en stor fordel at benytte en ophænger. Visse dage hugger hovedparten af fiskene på ophængerens. Til sommerfiskeriet har især gummisprutter vist sig effektive.

FANGET PÅ KASTEGREJ

TORSK OG SEJ ER VILLE MED JIGS

Jigs er fremragende agn, til fiskeri på relativt lavt vand og hvor strømmen ikke er for kraftig. Lette stænger og hjul, er det rigtige grejvalg til fiskeri med jig. Det giver den bedste føling med agnen og er yderst behageligt at fiske med. Hvis bare man husker at monterer en kraftig feltline på hjulet, er det ikke noget problem, at lande selv store fisk på det lette grej.

PIRKEFISKERI OG FISKEPLADSER

Torsk og sej opholder sig især langs kanterne af sejlrender, hvor der er strøm. Ligeledes kan man finde torsk over grunde, og på kanterne af disse. På det lave vand, kan det bedst betale sig at kastefiske efter torsk. Men når man kommer ud over 15 meter vand, så er det fornuftigt at tage pirkegrejet i anvendelse.

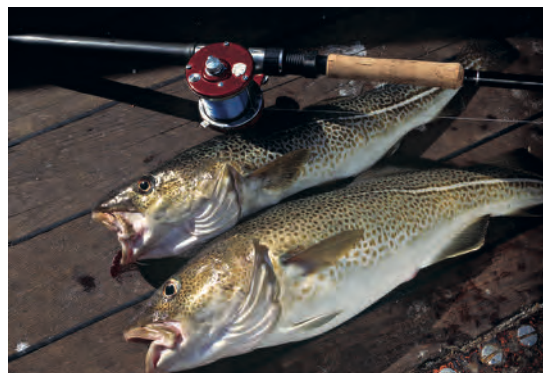
Prøv at fiske langs kanterne af sejlrender, hvor strømmen ikke er alt for stærk. Torskene står spredt, og her svømmer de søgende rundt for at tage føde til sig. Ofte er det krabber og små fladfisk de har på menuen. Torskene kan også stå inde over grunde og langs kanterne af disse. Selvom du ikke kan se disse spredte torsk

på ekkoloddet, så prøv alligevel at fiske. Mindre torsk kan stå så tæt ved bunden, at ekkoloddet ikke afslører dem. Ofte finder man større områder, der spredt giver torskefangster, men når man er drevet ud over dette område, ebber fiskeriet ud og så sejler man tilbage for at foretage et nyt drev.

Til dette fiskeri behøver pirkegrejet ikke være så kraftigt, som det grej der er nødvendigt til det hårde bulefiskeri i dybt strømfyldt farvand. Benyt en let pirkestang og et kraftigt fastspolehjul, eller helst et mindre multiplikatorhjul. Pirkene behøver ikke veje mere end 300 gram, og i de fleste tilfælde kan man nøjes med pirke på 200 gram.

Bulefiskeriet efter torsk er et hektisk fiskeri, hvor det meste af tiden går med at søge efter de små præcist afgrænsede torskestimer. Under dette fiskeri har man ikke pirken i vandet ret længe ad gangen.

Ved at lade båden drive ind over områder, hvor der er chancer for torsk, kan man pirkefiske under lidt mere afslappende forhold. Det kan dog ikke betale sig

at benytte denne teknik i de strømfyldte render, hvor torskene står i buler. Nej, her skal du finde andre pladser, hvor strømmen ikke er så fremherskende. Her vil torskene også ofte være spredt over et større område.

Der kan også fanges store torsk ved almindelig drivfiskeri over store områder. De største torsk står dog oftest i buler på små afgrænsede pletter. Når man driver over et område, hvor man jævnligt fanger småtorsk på 1 - 2 kilo, kan der altså pludselig være store overraskelser imellem.

DØRGEFISKERI EFTER HORNFIKSK

For det meste opholder hornfiskene sig i de allerøverste vandlag, så derfor er overfladefiskeri en gammelkendt effektiv metode til hornfisk. Men hornfiskene går også dybere – og ofte er det i 4 - 8 meters dybde at man finder de største hornfisk.

For at fiske så dybt er det nødvendigt, at montere et 40-50 grams lod 1 - 2 meter foran blinket eller wobleren, for at tvinge agnen ned i vandet. Det bedste er at benytte et gennemløbs lod. Loddet skal kunne glide ned

til ca. 1 - 1,3 meter foran blink eller wobler, hvor en svirvel fungerer som stop.

Ved dørgefiskeri efter hornfisk må farten gerne være ekstra høj, en hastighed på 3 - 3,5 knob giver simpelt hen flere hornfisk, end de mere moderate hastigheder som benyttes til havørred. Hornfiskene hugger såmænd på mange forskellige blink og woblere, men de mest effektive agn er utvivlsomt sølvblanke blink.

Det er ikke nødvendigt at benytte små trekroge efterhængt i en lille 3 - 4 cm stump nylon-snøre, som ellers anbefales til kystfiskeri. Under dørgefiskeri har det vist sig at hornfiskene kroges fint på de forholdsvis store trekroge.

Hornfisken er en lille kvik fisk, som er fantastisk sjov at fange på let grej. Til dørgefiskeri efter hornfisk benyttes derfor ganske let spinnegrej, som matcher hornfisken. Syv til otte fods stænger med små fastspolehjul og tynd fletline, er rigtigt hornfiskegrej. Husk at holde mindst 100 meters afstand til kysten når der dørges.

FLADFISK

fra båd

Fiskeri efter fladfisk kan dyrkes som et hyggefiskeri med hele familien som deltagere. Men man kan også målrette sit fiskeri efter større fladfisk, som kan give fine fiskeoplevelser. Man kan dyrke fiskeriet efter fladfisk hele året, men i den koldeste tid om vinteren, og den aller varmeste periode om sommeren, trækker fladfiskene ud på dybere vand og går mere spredt.

Om foråret har fladfiskene netop overstået gydningen, og de er tynde uden meget kød på kroppen. I forsommeren er de glubske. Men den bedste årstid er dog fra oktober til og med december måned. Her er fladfiskene fede og flotte. Rødspætter, ising og skrubbe er de mest almindelige fladfiskearter der fanges. De findes inde på 5 - 10 meter vand, hvor der er sandbund, og spredte forekomster af sten- og grusbund.

FISKERI FRA DRIVENDE BÅD

Kun hvis det er rolige vind- og strømforhold kan det lade sig gøre at fiske fladfisk fra drivende båd. I en frisk vind – eller stærk strøm går det simpelthen for stærkt. Hvis du skal op på 75 - 100 grams lodder for at holde taklet ved bunden, så går det for stærkt, og så må man ankre.

Men ellers er det meget effektivt at fiske fladfisk fra drivende båd. Fladfiskene flytter sig nemlig ikke meget omkring, så derfor er det i mange tilfælde en fordel, at man hele tiden driver over nye områder.

Sæt stængerne i stangholdere monteret på rælingen. Det kan lade sig gøre at fiske med op til 4 stænger ad gangen. Når en fladfisk hugger, nøkker det hårdt i stangen. Det kan være en god idé, hurtigt at gribe stangen og give løslin, så taklet i en kort stund bliver liggende på bunden. Fladfisken stopper op, og får tid til at sluge agnen. Efter et par sekunder nøkker det igen i stangen, og så giver man tilslag.

FISKERI FRA OPANKRET BÅD

Kender man særligt gode pletter med godt fiskeri efter fladfisk, eller hvis der er så meget afdrift, at man ikke kan fiske fra drivende båd, så fiskes fladfiskene fra opankret båd. Her kan du have en stang ude med taklet liggende på bunden, medens du med en anden stang spinner langsomt hen over bunden. Du vil snart opdage, at du fanger flest fladfisk på det bevægelige takel.

Man vil tit opleve, at man kun har enkelte hug i de første 15 - 20 minutter efter at man har anket. Men så – pludselig er fladfiskene blevet lokket til området. De lokkes af den smule duftstoffer der udvaskes af dine agn. Man kan så opleve at der i en halv – til en hel time, hvor der er jævnt god gang i fiskeriet – hvorefter der igen er dødt. Så kan man ligeså godt flytte til en ny plads.

Husk at der altid er chancer for, at småtorske hugger på bundmede, under fiskeri efter fladfisk.

GODE FISKEVANDE

er et fælles ansvar

De mange lokale lystfiskere i de lystfiskerforeninger, som findes langs den sydlige del af Lillebælt og den vestlige Østersø, gør en vedvarende stor indsats for at skabe et godt havørredfiskeri på kysterne langs Østersøen. Der bliver i stadig stigende grad taget hånd om de vigtige gydevandløb, som havørrederne er helt afhængige af. En god bestand af havørreder i vores indre farvande er således affødt af succesfulde gydninger i alle de små og mellemstore vandløb, som har sit udløb på disse kyststrækninger.

Igennem tiderne har forskellige interessekonflikter omkring vandløbene gjort betingelserne for havørrederne ganske svære. Men i det seneste årti har man fra politisk side indset, at mængden af havørreder i vores vandløb og ved vore kyster har en enorm biologisk og rekreativ værdi. Alle tilrejsende lystfiskere og alle lokale lystfiskere sætter stor pris på havørredfiskeriet, og i dag betragtes havørreden som Danmarks nationalfisk.

Når man på kysten fanger en havørred, er det således meget vigtigt at huske på, at der ligger rigtig mange timers frivilligt arbejdskraft bag netop den fisk som man står med i hænderne. Lystfiskerne har arbejdet hårdt på at få gjort opmærksom på havørreden, og den samfundsmæssige værdi som denne fisk har.

Dernæst har lystfiskerne slæbt og kørt mange tons grus og sten ud i vandløbene for at skabe kilometervis af brugbar vandløbsbund, som havørrederne kan gyde på. Dette langvarige arbejde har i dag båret frugt og er årsag til, at der i dag findes et fantastisk havørredfiskeri ved vores kyster. Men det er samtidig et arbejde som skal fortsættes i mange år fremover, hvor vandløb og ørreder skal holdes i fokus.

Det er vigtigt, at vi lystfiskere ikke tager dette gode fiskeri for givet. Vi er alle en del af det - og vi bør alle deltage i at sprede den gode historie om havørreden. Samtidig må vi også være meget bekendte med, at der

kun er os selv til at passe på og bevare det gode havørredfiskeri. Vi må sikre, at der ikke sker overfiskeri på havørreden, vi må have selvjustits og huske på ikke at hjemtage flere fisk end bestandene kan bære.

Alle fisk smager bedst, når de er friskfangede. Men den fisk som smager allerbedst, er den fisk man selv har fanget. Hjemtag gerne en fin spisefisk og skab glæde med familie og venner med et herligt måltid. Men fyld aldrig posen med havørreder, og fyld aldrig fryseren med havørreder, for det kan bestanden på ingen måde bære. Lystfiskeri er en hobby med mange aspekter og perspektiver.

OPLEVELSEN OG GENUDSÆTNINGEN

Den største glæde man kan få - efter at man har fanget en fisk og taget et foto af den er at se den fine blanke havørred få sin frihed igen og svømme ud i dybet - klar til at vokse sig endnu større!

NÅR FISKENE ER LETTE AT FANGE

I visse perioder om året kommer der rigtig store mængder fisk ind i vores farvande og kystnære områder. Dette er for eksempel tilfældet, når hornfiskene i foråret kommer for at gyde ved vore kyster. Hornfisk kan nogle dage være ganske lette at fange, og det er ikke ualmindeligt, at man kan fange rigtig mange, hvis man er på det rette sted. Men til trods for at disse fisk ankommer og findes i et stort antal, så husk at også disse fisk er en del af den naturlige ressource.

Hjemtag aldrig flere fisk end du og familien kan spise. Husk, at fede fisk som hornfisk, ørred og makrel ikke tåler lang tids opbevaring i fryseren. Kvaliteten og smagen falder markant efter bare 2-3 måneder i en dybfryser.

NÅR ÅRET GÅR I FISK

*Fiskene er der, det er bare det med at finde dem.
Kom med på en tur både Sydfyn og året rundt.*

Det starter når solen får sat sit varme brækjernind og forvandler vinteren til tidligt forår. "Der er mudderbund", siger fiskemakkeren i telefonen og jeg ved godt hvad det betyder. Som regel er vandet lavt på de steder og det bevæger sig ikke. Det betyder at det hurtigere bliver varmet op og varme er lig med liv. Bare en tiendedel grad kan afgøre forskellen på succes og fiasko, når vandtemperaturen kun har sneget sig et par streger over nul. Nakkebølle Fjord er et godt eksempel og samtidig et lidt specielt sted. Det sidste fordi området, som det eneste sted på Fyn, er fredet for netfiskeri hele året. Nettene gør det alt for svært, for havørreder på bryllupsrejse at komme igennem den smalle fjord og op i åerne. Da vi vader ud hvirvler vores fødder det løse mudder op fra bunden, der er fyldt med huller fra børsteorm. Om nogle få dage vil de begynde at sværme og havørrederne gå amok i et kæmpe ædeorgie. De lange buskede fluer ligger klar i æsken, hvis det skulle ske i dag. Vi fisker altid med enkeltkroge på blink og kystwoblere. De kroger lige så godt som en trekrog og er meget nemmere at pille ud af munden på en fisk. Det er ret vigtigt når dagens fangst mest består af små blanke desperadoer, under mindstemålet og magre næsten sorte nedgængere. De skal bare hurtigt retur i baljen. En enkelt fed blank sag over målet kommer med hjem sammen med kolde tær og røde næser.

Efterhånden, som det bliver rigtigt forår, begynder vi at drive med vinden og strømmen. Med vinden fordi især fluefiskerne har det med, at være en smule følsomme overfor vind fra den forkerte retning. Strøm kan der ikke være nok af. Havørrederne elsker at få ført maden direkte ind i munden. De pynter og smalle sund, hvor tidevandsstrømmen presser sig forbi, er helt perfekte. På nogle steder er det som at fiske i en salt flod og teknikken er faktisk den samme som i ferskvand. Kast på tværs, lidt op imod strømmen og lad agnen svinge rundt. Hugget kommer meget ofte, lige når linen retter sig ud og agnen stiger i vandet.

Med foråret kommer også hornfiskene og det er en fornøjelse, at fange dem på let grej. Der kan være så mange fisk, at der er hug i stort set hvert eneste kast. Steder med strøm er gode, men især på store "marker" af ålegræs, som ved Thurø Rev, samles de lange fisk. Vi begynder at fiske ind i mørket og nogle gange til det bliver lyst igen. Om natten stiger rejerne op til overfladen, på lavt vand og fiskene følger med. Fluefiskerne finder skumfluerne frem. At se en god havørred eksplodere ud af vandet, med fluen i munden, er en oplevelse der bliver hængende på nethinden længe. Spinnefiskerne prøver alle tricks i bogen. Nogle af dem er begyndt at fiske med helt lette stænger. For enden af linen sidder en gulp uden belastning, der bliver lirket forsigtigt gennem tidevandsstrømmen. For en del af os er det årets højde-

punkt, at stå i mørket omgivet af fisk, der højlydt plasker i jagten på krebsdyrene. Læg til, at det aldrig er helt sikkert hvad man fanger. Når vi går hjem, kan der både være havørred, skrubber og torsk i rygsækken, der føles tung på den gode måde.

Midt i juli begynder ålegræsset at visne. De drivende døde plantedele kan gøre det helt umuligt, at fiske ved strømstederne. Der er ingen grund til at fortvivle. Med varmen kommer makrellerne og vi sejler ud i båd for finde dem, i Svendborgsund eller Rudkøbing Løb. Hvis vi rammer en stor stime, starter noget af det vildeste fiskeri der findes. Stængerne krøller helt ned til vandoverfladen, når de stærke sribede fisk hugger og lidt efter er hele dækket levende. Sådan en tur har det hele: Mange fisk, kludrede forfang, intense fights, en masse latter og ikke mindst noget god mad til en middag i haven. Jeg ender som regel med, at smide alt tøjet foran vaskemaskinen. Det er fedtet fuldstændig ind i slim og skæl.

De dage, hvor makrellerne bare ikke gider, finder vi i stedet bundtacklerne frem og fisker efter fladfisk, både fra moler og båd. En af de klassiske pladser er lige syd for Spodsbjerg. Man skal ikke glemme at det er Storebælt man fisker i. Ud over rødspætter, skrubber og med lidt held pighvar kan en stor torsk finde på, at smække tænderne i børsteormen på krogen. Det kan give sved på panden, at få sådan en ind på grej, der er dimensioneret til noget mindre fisk.

Når makrellerne er taget tilbage til Nordsøen igen, begynder havørrederne at trække mod åerne. De sydfynske åer er ikke særligt store, så fiskene venter som regel i havet på, at vandstanden i vandløbene stiger. Det kan give et fantastisk fiskeri, udenfor fredningsbælterne selvfølgelig, efter fisk der allerede er begyndt at slås om pladserne. Det er nu fluefiskeren finder tanglopperne frem fra flueæsken. Havørrederne er mætte og dovne, men kan godt lige snuppe sådan en langsomt fisket lille godbid. Små præcist kastede skumbiller, der ligger og sitrer i overfladen, er også en god metode på de stille dage.

Vinterfiskeriet kræver en masse varmt tøj, og kraftigt grej. Enten pilker vi torsk i Langelandsbæltet eller fisker efter havørreder på den åbne kyst. Det sidste foregår med store tunge, langtkastede kystwoblere. Det er på steder med rullesten, store bølger og dybt vand tæt ved land, f.eks. Horne Land, Ærøs østkyst eller Syd- og Østlangeland. Det er kun de mest hårdføre, der kaster sig ud i den slags fiskeri. Til gengæld kan præmien, i form af en fed blank overspringer, være den kolde tur værd og varme hele kroppen.

Dagens fangst

FISKEOplevelser

for hele familien

Rejer er sommermad - stryg et fiskenet hen over bunden på det lave vand langs kysten og fang friske rejer til et lækkert måltid. Danske fjordrejer regnes som er delikatesse, og det er en delikatesse som er lige til at fange.

Rejefangst er en hyggelig aktivitet, som kan foregå sammen med familie og gode venner. Det er simpelt, sjovt og så kan man samle helt friske rejer til en herlig forret. Det kræver ikke meget udstyr, og alle kan være med. Man skal bruge et rejehove, som er et fiskenet, der er beregnet til netop rejefangst. Man kan også bruge et almindelige fiskenet, men det redskab man vælger at anvende, skal være forsynet med relativt små netmasker.

Udover et net skal man bruge en spand eller en balje til at opbevare rejerne i. Årstiden og vejret bestemmer, om vaders eller badetøj er det bedste valg. Rejehovet eller fiskenettet føres hen over bunden og ind imellem tangbuske. Rejerne gemmer sig gerne inde i tangbuske eller ålegræs. Rejerne samles og fyldes i en spand med frisk saltvand. Det er bedst at holde rejerne friske og i live, helt indtil de skal tilberedes.

Imens man fanger sine rejer, får man oveni købet et interessant indblik i, hvilke smådyr som findes på det lave vand ved vore kyster. For man kan ikke undgå at fange en masse forskellige smådyr i sit net. Der er fisk som kutlinger, hundestejler, tangsnarrere og måske endda fladfisk. Tanglopper, snegle, muslinger, krabber og søstjerner, er ligeledes blandt de dyr man oftest fanger. Tag et par spande eller baljer med, således at børnene kan opbevare og sortere fangsterne - det er hyggeligt og samtidig lærerigt.

TILBEREDNING

Den letteste måde at tilberede rejerne på, er at koge dem. Kom salt og lidt citronsaft i vandet, og kom så rejerne ned i det kogende vand. Rejerne skal kun koge

2-3 minutter. Når rejerne kommer i det kogende vand, skifter de farve fra den naturlige gråbrune farve, til den typiske rødlige farve, som en tilberedt reje har. Det er bedst at pille rejerne umiddelbart efter man tager dem op af det kogende vand, for der er skallerne nemlig lettest at pille af.

En anden mulighed er at ryge rejerne. Rygningen kan foregå i en kuglegril eller en lille rygeovn. Rejerne tåler ikke høje temperaturer, og selve rygningen bør ikke vare mere end 15 minutter. Resultatet er lækre friskrøgede rejer.

Pillarbejdet er en del af hele oplevelse, processen og fornøjelsen. Det tager tid at pille rejer, det må man være forberedt på. Sikker er det, at pillarbejdet er det hele værd, når rejerne er serveret og nydes med et glas koldt hvidvin. De fleste børn kan lide at spise rejer, og har børnene tilmed været med under fangsten og tilberedningen, ja så bliver måltidet en rigtig god oplevelse.

FANGSTREDSKAB

Rejehove, rejestrygenet eller fiskenet. Man kan købe forskellige former for fangstredskaber til formålet men endelig kan man også vælge at lave redskabet selv. Spørg i den lokale butik som handler med fiskegrej eller marineudstyr. De har færdige net og materialer til fremstilling af det.

fang friske rejer til et lækkert måltid

MUSLINGER

smager fantastisk

BLÅMUSLINGEN OG DENS FANTASTISKE SMAG

Blåmuslinger smager fantastisk godt. Det er næppe muligt at finde en råvare med en mere kraftfuld smag, end den der sidder i blåmuslingens kød. Enhver kan finde og plukke blåmuslinger ved strandene for derefter at tilberede et skønt måltid.

SAMLING AF MUSLINGER

På det sted hvor man vælger at samle sine blåmuslinger, skal der være friskt strømmende vand - altså ved en pynt eller et næs. Udover at der skal være god vandudskiftning på det sted man samler, skal vandet også være klart. Er vandet grumset af alger, bør man ikke samle muslinger i området. Det er meget vigtigt, at man ikke samler muslinger tæt på havne, udløb, vandløb, eller inde i små fjorde eller vige.

Blåmuslingen er let at kende på den fine mørkeblå skal. Denne musling kan blive op til 9 cm lang. Blåmusling fanges, ved at man plukker eller samler dem op fra havbunden. Muslingerne sidder på store sten og ofte sammen med blæretang. På deciderede muslingebanker er der så mange muslinger samlet på et sted, at muslinger simpelthen sider fast oven på muslinger. Blåmuslingen er som sådan ikke svær at finde.

MUSLINGEN SKAL VÆRE FRISK OG LEVENDE

Det er meget vigtigt, at muslingen er levende, for at man kan spise den. Er muslingen død eller halvdød, skal den omgående kasseres. Muslingen skal være lukkede eller den skal lukke sig, når man banker på muslingeskallen. Muslingerne renses under rindende vand, og tang og sand fjernes.

Tilberedning af muslinger foregår ved kogning/dampning. Når muslingen udsættes for varme under tilbe-

redningen, skal muslingen åbne sig. Hvis den ikke gør det, skal den omgående kasseres.

SÆSON

Selv om muslingerne i visse tilfælde kan indeholde algegifte både sommer og vinter, er det bedst at samle sine blåmuslinger i de kolde måneder med lavest vandtemperatur.

LÆKRE RETTER MED BLÅMUSLING

Der findes utrolig mange lækre retter med blåmuslinger. Klassiske hvidvinsdampede blåmuslinger er fantastiske. Disse muslinger passer også rigtig godt til forskellige pastaretter. Endelig kan man vælge at grille sine blåmuslinger. På internettet kan man finde et bredt udvalg af fine opskrifter.

FORHOLDSREGLER OG ADVARSEL

Der er visse vigtige forholdsregler, som gør sig gældende ved skaldyrfangst. Skaldyr kan indeholde algegifte både sommer og vinter, også når vandet er klart. Risikoen for at de er der, er dog mindre, hvis vandet har været klart i længere tid. Nogle af algegiftene kan være potentielt dødelige.

Mikrobiologisk forurening af muslinger kan også være et problem, hvorfor det er vigtigt at muslinger bliver varmebehandlet grundigt og i tilstrækkelig lang tid, til at bakterier og virus bliver slået ihjel. Algegiftene derimod kan tåle høj varme, og fjernes ikke ved tilberedningen. Enhver indsamling og spisning af råvarer fra naturen sker på eget ansvar.

FISKEREGLER

og mindstemål

Som lystfisker har man pligt til at sætte sig ind i de regler der findes, og som relaterer til det fiskeri, man beskæftiger sig med. Informationer og regler om fiskeriet findes på hjemmesiden www.m.fisketegn.dk. Det anbefales, at man benytter denne hjemmeside via sin mobiltelefon. På hjemmesiden kan man hente mange vigtige og nyttige informationer om fiskeri og reglerne for lystfiskeri. Nederst på hjemmesiden har man mulighed for at vælge sprog, dansk, tysk eller engelsk.

Herunder ses nogle af de relevante emner, som man finder information om på siden:

- Fredningsbælter
 - Mindstemål og fredningstider
 - Du må ikke sælge din fangst!
 - Hvorfor freder man fisk?
 - Anmeld ulovligt fiskeri
 - Fiskeleksikon
 - Fiskepleje
- og meget meget mere.

REDNINGSBÆLTER – OG FISKERI FORBUDT

Forskellige forhold kan gøre, at man har valgt at indføre et fredningsbælte i et bestemt kystområde. Den mest almindelige årsag til et fredningsbælte er, at der findes et vandløb som har sit udløb på kysten i netop dette område. For at sikre, at havørrederne har fri og sikker passage til gydeområdet oppe i vandløbet, indfører man et fredningsbælte på 500 meter ved udløbet. Ved store vandløb er der helårsfredning, og ved mindre vandløb gælder fredningsbæltet kun i perioden 16. september til 15. marts.

Via www.m.fisketegn.dk og GPS'en i din mobiltelefon, kan du få præcise informationer om fredningsbælter i det område, hvor du befinder dig. På et digitalt kort vil du få en visning af din aktuelle placering på kystlinjen. Det er altid vigtigt at sikre sig, at man ikke fisker i et fredningsbælte.

BÅDFISKERI:

Der er forbud mod trolling- og dørgefiskeri fra et fartøj, der drives ved motorkraft indenfor en afstand af 100 m fra lavvandslinjen i havet.

MINDSTEMÅL PÅ UDVALGTE FISKEARTER

Herunder ses mindstemål for nogle af de fisk, som man oftest fanger, når man er på fisketur i den vestlige del af Østersøen og Bælterne.

- **Havørred i saltvand**
Mindstemål 40 cm. Fredning: Havørreder i yngledragt er fredet fra d. 16. November – 15. Januar. I saltvand gælder fredning af laks og ørred kun farvede fisk, dvs. fisk i yngledragt. I fredningsperioden må du kun tage helt blanke fisk med løse skæl med hjem. Farvede fisk skal straks og så nænsomt som muligt genudsættes. (Bemærk der findes særlige fredningstider for Vadehavet).
- **Rødspætte**
Mindstemål 25 cm (i Østersøen og Bælterne). Der er ingen særlige fredningsperioder.
- **Skrubbe**
Mindstemål 23 cm (i Østersøen og Bælterne, udeområde 22-25). Der er ingen aktuelle fredninger på Skrubben i saltvand.
- **Ising**
Mindstemål 25 cm (i alle farvande). Isingen er ikke omfattet af fredningstider.
- **Pighvar**
Mindstemål 30 cm (i alle farvande). Pighvar er ikke omfattet af fredningstider.

- **Torsk**
Mindstemål 35 cm (i Østersøen og Bælthavet). Der må max. fanges fem torsk om dagen - og kun tre torsk om dagen i februar og marts, da det er torskens gydeperiode.
- **Hvilling, Multe, Markel og Sild**
Ingen mindstemål i Østersøen og Bælthavet.
- **Hornfisk**
Ingen mindstemål.

Hvis man fanger en undermåler - altså en fisk som er under det anførte mindstemål - skal den lille fisk altid nænsomt genudsættes. Er man uheldig at fange en undermåler, som dør under afkrogningen, skal den lille døde fisk også altid smides i vandet igen. Den lille fisk indgår stadig i økosystemet og bliver spist af andre dyr.

BESKYT DEN LOKALE FISKEBESTAND!

Ulovligt fiskeri kan anmeldes her. NaturErhvervstyrelsens hjemmeside: www.anmeldelse.naturerhverv.dk

Informationer om regler for lystfiskeri i Tyskland finder du på hjemmesiden:

www.schleswig-holstein.de/DE/Fachinhalte/F/fischerei/gesetzeVerordnungen.html

Se punktet: Informationsfolder om 'Fiskerikortet'.

FISKETEGN

og etik

Lystfiskeri i Danmark kræver, at alle lystfiskere fra 18 til og med 64 år har et gyldigt fisketegn for at dyrke lystfiskeri i Danmark. Indtægterne fra salg af fisketegn går til fiskepleje og f.eks: Udsætning af fisk som havørred og pighvar. Vandløbsrestaurering som hjælper udviklingen af fiskebestande. Ny viden om fiskenes adfærd.

Når vi alle køber et fisketegn, er vi alle med til at støtte helt afgørende tiltag som www.fiskepleje.dk. Her kan du læse om, hvordan man bevarer og genskaber naturlige fiskebestande i vandløb, søer og kystnære områder. Den nyeste forskning om hvordan man kan forbedre fiskenes levebetingelser, udsætning af fisk og regulerer fiskeriet bliver formidlet på dette website.

Fiskepleje.dk skal sikre, at nye forskningsresultater løbende bliver gjort tilgængelige for alle dem som beskæftiger sig med fiskebestande i vandløb, søer og kystnære områder, og dermed støtte fiskeplejeindsatsen i lokalområderne. Fiskepleje.dk bliver delvist finansieret af fisketegnsmidlerne, og er administreret af Miljø- og Fødevarerministeriet.

FISKETEGN OG PRISER (2017):

Dagkort DKK 40

Ugekort DKK 130

Årskort DKK 185

Du kan købe fisketegn lokalt eller online på www.fisketegn.dk

DEN SMARTE

Du kan købe dit lystfiskertegn via din smartphone og opnå en række fordele. På m.fisketegn.dk kan du som lystfisker købe fisketegn på mobilen. Dette er en løsning som gøre det nemt og hurtigt at overholde regler og fiske lovligt. Siden er på dansk, tysk og engelsk.

DER SKAL VÆRE PLADS TIL ALLE

I Danmark har vi mere end 7.000 km kystlinje – alligevel kan der være fiskepladser, hvor der kan forekomme trængsel. Havnemoler kan være attraktive og meget besøgte fiskepladser i de perioder, hvor stimer af sej, sild, hornfisk eller makrel, kommer tæt på land. Det er hyggeligt at fiske sammen med andre, og det er altid skønt at se på, at

andre fanger fisk. Det sociale fiskeri på havnemolerne stiller også krav til overbærenhed og tålmodighed. Der skal være plads til alle, og der skal være plads til fejlkast. Respekter altid lokale regler og følg skiltning ved havne og broer.

RYKFISKERI ER DÅRLIG STIL OG ULOVLIGT

Rykfiskeri betyder, at man med vilje forsøger at fange fisken ved at hive krogen ind i ryggen eller siden på fiskene. Dette betragtes som en særdeles unfair fiskemetode, og det er dårlig stil. Fisk skal fanges ved, at de lokkes til at bide på krogen.

Husk at holde afstand til andre lystfiskere, som fisker på stranden. Det er en uskreven regel, at man ikke går ned og begynder at fiske lige foran en, som står og

køb dit lystfiskertegn på din smartphone

fisker i forvejen. Spørg gerne om vedkommende har fanget noget og få en snak om fiskeriet. Men påbegynd først fiskeriet, når du er på god afstand af andre lystfiskere.

SKÅNSOM AFKROGNING

Skånsom afkogning af fisk som skal genudsættes er utrolig vigtigt. Brug gerne modhageløse kroge eller klem modhagen ind på de traditionelle kroge.

Hold om muligt fisken i vandet imens den afkroges. Løft evt. fisken ud af vandet kortvarigt for at tage et hurtigt foto, og slip så fisken fri igen. En fisk som skal genudsættes, må aldrig ligge og sprælle i sandet på stranden. Dette ødelægger fiskens slimlag, og fisken vil efterfølgende have stor risiko for at dø på grund af disse skader.

AFLIVNING AF FISK

Når du fanger en fisk, som du beslutter at tage med hjem, så er det vigtigt af fisken aflives så hurtigt som muligt. To til tre slag med en tung genstand i nakken på fisken er, hvad der skal til for at aflive en fisk hurtigt og effektivt.

AFFALD

Som lystfisker tager man naturligvis sit affald med hjem eller fylder det i en skraldespand i nærheden. Plastik nedbrydes til mikroplastik, som ophobes i dyr, fisk og mennesker. Som aktive brugere af naturen, er vi lystfiskere også ambassadører i forhold til at holde naturen ren. Affald skader naturen, og derudover giver det os alle en dårlig oplevelse at se affald flyde i naturen.

Lystfiskere ved de danske kyster, åer og søer har værdifuld viden, som DTU Aqua gerne vil have i spil. Ved hjælp af Fangstjournalen kan du nemt registrere dine fisketure og fangster og samtidig give videnskaben en vigtig hånd med viden om det danske lystfiskeri.

Lystfiskeri er en vigtig hobby for mange danskere. Godt lystfiskeri kræver sunde fiskebestande. I mange fiskevande er målrettet fiskepleje i dag umuligt, fordi der ikke er nok viden om de lokale fiskebestande. Derfor har forskere fra DTU Aqua udviklet en app, hvor lystfiskere kan give videnskaben en hjælpende hånd, direkte fra felten.

Ved at registrere dine fisketure, også nulture, bidrager du med unik viden om fiskebestandenes ve og vel. Fangstjournalen fungerer både på computer og telefon og dækker alle typer af fiskevande, så du kan nemt samle alle dine fisketure ét sted. App'en er naturligvis gratis at bruge og dine oplysninger bliver ikke kædet sammen med dit navn under brugen, men indgår i en samlet database.

App'en er til dato hentet af over 5400 danske lystfiskere. Og det er vi glade for. Jo flere lystfiskere der udfylder Fangstjournalen jo bedre viden får vi-til gavn for os alle. Det er også vigtigt at bruge Fangstjournalen de dage hvor man ikke fanger noget, fordi det på tværs af alle lystfiskere der deltager siger noget om, hvor langt der er mellem fiskene.

HJÆLP FISK OG FORSKERE

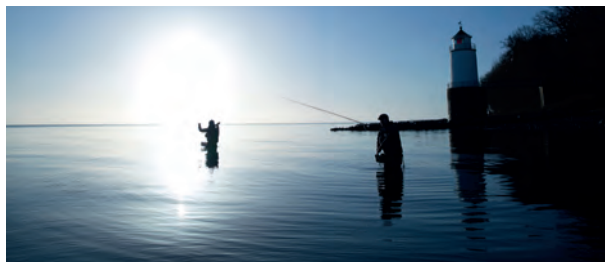
med din telefon

Samlet set kan indtastningerne give vigtig viden om, hvorvidt antallet af fisk stiger eller falder, og om de store fisk bliver flere eller færre. På den måde kan man holde øje med, hvordan fiskebestande udvikler sig, hvad enten det skyldes ændringer i klima, levesteder, fiskeri eller måske på grund af ændringer i fiskenes føde eller antal af fjender.

HEMMEIGHED ELLER PRAL

Mange lystfiskere vil gerne holde deres fangster hemmelige, og det er selvfølgelig også muligt i Fangstjournalen. Hvis du gør en fangst hemmelig, indgår fangsten ikke i nogen form for synlig statistik, men din fisketur og fangst kan stadig bidrage til forskningen.

En mere personlig gevinst ved at bruge Fangstjournalen er, at du får overblik og statistik over dine fisketure, mulighed for at udforske nye fiskevande, og ikke mindst så kan du sammenligne dit fiskeri med andre brugere af

Fangstjournalen.

Det kan du også bruge Fangstjournalen til:

- Hold styr på fisketure og fangster – hvad er fanget, hvor og hvornår.
- Få styr på fredningsbælterne langs kysterne
- Få tilknyttet data om vind og vejr automatisk til fisketuren.
- Tilføj billeder fra fisketuren.
- Udforsk fangststatistik for forskellige fiskevande.
- Følg med i, hvordan du selv fisker sammenlignet med andre.
- Hold fangster hemmelige eller få dem vist frem på Fangstjournalens praleside. (se faktaboks)
- Del oplysninger og billeder fra Fangstjournalen med dine venner via Facebook eller Twitter.
- Deltag i lodtrækningen om præmier hver måned.
- Bliv en del af et fællesskab, hvor du gør en forskel for fiskebestandene.

Generelt er det naturligvis sådan, at du er fuldstændig anonym på Fangstjournalen – eneste undtagelse er, hvis du selv vælger at prale med en fangst på Fangstjournalens praleside. Du kan også bruge Fangstjournalen til at dele en fangst på de sociale medier, eksempelvis kan du vise en fisk frem for en gruppe udvalgte fiskevenner på Facebook. I den forbindelse har du også mulighed for at omdøbe fiskelokaliteten, så eksempelvis Nordborg Sø kan ændres til ”Sø i Sønderjylland”.

*Christian Skov
og Line Reeh,
DTU Aqua*

*Hent fangstjournalen i App Store, Google play eller på:
fangstjournalen.dtu.dk/*

Fluefiskeri ved Østersøen

LEGENDE SIGNATURFORKLARING

- Meerforelle
Havørred
- Hornhecht
Hornfisk
- Plattfisk
Fladfisk
- Makrele
Makrel

Schongebiete für Fische

In unseren Gewässern haben wir einen unglaublichen Reichtum an Fischen. Damit das auch so bleibt, gibt es Schongebiete, in denen nicht ganzjährig geangelt werden darf.

Fredningsområder for fisk

I vores søer og have har vi en utrolig rigdom af fisk. For at bevare den, er der fastlagt fredningsområder, hvor lystfiskeri er begrænset.

- 16. September bis 5. März
16. september til 5. marts

- Ganzjährig
Helårlig

- Vogel reservat
Fuglereservat

Links

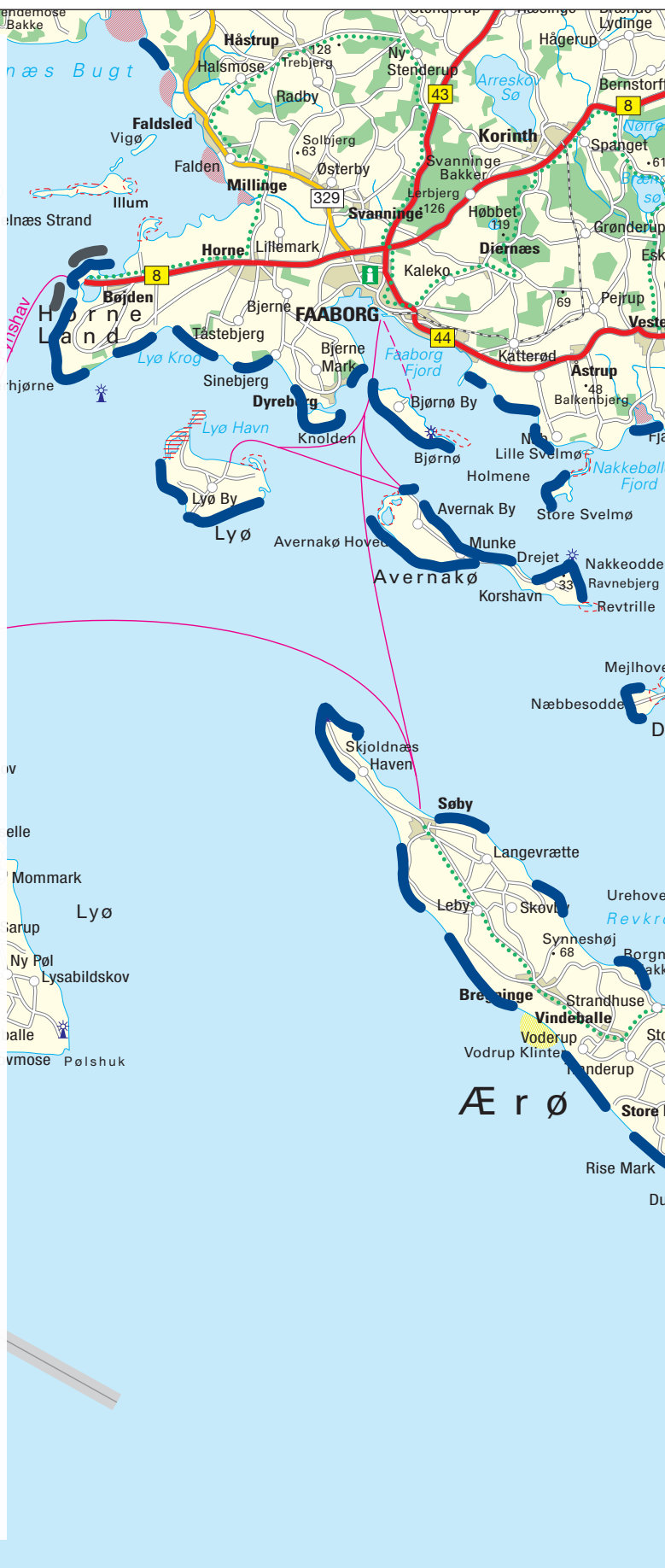
www.seatroun.dk
<https://fangstjournalen.dtu.dk/> - også som app

Outdoor Guide

Download app'en Outdoor Guide, Det Sydfynske Øhav for mere info om området.

Dette projekt finansieres af midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling

NATURA

AKTIV AN DER OSTSEE
AKTIV VED ØSTERSØEN

Entdecke diesen und viele andere Angelspots an der Ostsee unter:

Oplev de bedste fiskesteder ved Østersøen på:

[NATURAAKTIV.COM](https://www.naturaaktiv.com)

PETER

ZUHAUSE: ERZIEHER

AN DER OSTSEE: FISCHFLÜSTERER

[#naturaaktiv](#) [#ostseesh](#) [#dänischeostsee](#) [#angeln](#) [#ruhe](#) [#mitbiss](#)

HJEMME: POLITIBETJENT

VED ØSTERSØEN: LYSTFISKER

[#naturaaktiv](#) [#østersø](#) [#danmark](#) [#slesvigholsten](#) [#lystfiskeri](#) [#fredogro](#) [#bidpåkrogen](#)

NATURA wird gefördert durch Interreg Deutschland-Danmark mit Mitteln des Europäischen Fonds für regionale Entwicklung. Erfahren Sie mehr über Interreg Deutschland-Danmark unter www.interreg5a.eu